

Anmälan om förhinder kan göras på:

mina.popal@gryaab.se

eller tel 031-64 73 36

FÖREDRAGNINGSLISTA
vid styrelsemöte måndag den 27 april 2015
Gryaab AB - Kattegatt

Eventuella förmöten inför styrelsens sammanträde kan hållas i möteslokalen Kattegatt, 1:a vån och utanför filmsalen på 1:a vån

./. = bifogad dokumentation

B = beslutspunkt

ca tid

	1	Sammanträdets öppnande		
	2	Val av justeringsperson	B	
	3	Eventuell komplettering och godkännande av föredragningslistan		
./.	4	Protokoll från styrelsens sammanträde 2015-02-06, årsstämma 2015-03-09 samt konstituerande möte 2015-03-09		
	5	Ordförandens rapport		
	6	Vd's rapport		
	7	<u>Ekonomiska rapporter</u>		
./.	a	Finansiering & likviditet: Lånesituation per 2015-03-31		
./.	f	Gryaab's månadsbokslut per 2015-03-31		
./.	g	Gryaab's delårsbokslut (UR1) per 2015-03-31	B	
	8	<u>Kvalitet, säkerhet och miljö</u>		
./.	a	Gryaab's policydokument - översyn	B	
./.	b	Gryaab's finanspolicy	B	
	9	<u>Övriga rapporter</u>		
./.	a	Månadsrapport drift		
./.	b	Rapport från uppströmsenheten		
	10	<u>Projekt och investeringar</u>		
./.	a	EN 2013 - statusrapport		
./.	b	Lokaler 2012 - statusrapport		
	c	Vägval biogas 2017		
	11	<u>Övriga frågor</u>		
	a	Deltagande i Vattenstämman 2015 samt val av ombud	B	
	b	Årlig utvärdering av styrelsens arbete		
	c	Årlig utvärdering av vd		
	12	<u>Bifogade rapporter</u>		
./.	a	Diarieförda handlingar – varje styrelsemöte		

./.		b	Studiebesök och skolinformation – styrelsemöte feb och september		2015-04-20
./.		c	Omvärldsbevakning – styrelsemöte varje styrelsemöte		
./.		d	Minnesanteckningar Presidietmöte 2015-04-13		

Protokoll
Nr 9/2015Närvarande:

Ordinarie ledamöter:	Peter Rundström Claes Johansson Magnus Lansensfeldt Eva Johansson Bengt Johansson	Ordförande Vice Ordförande
Suppleanter:	Catrin Björkman Jan-Erik Hansson Dan Björk	
Personalorganisationernas repr:	Nicklas Paxeus Mehdi Basiri	SACO SACO-SI
Övriga närvarande:	Anders Åström Lisa Bergman Mats Ödman Samuel Meytap Mia van Hoewijk Torbjörn Rigemar	VD, Gryaab AB Gryaab AB Gryaab AB PWC Stadsrevisionen Stadsrevisionen
Sekreterare:	Mårten Tagaeus	
Plats:	Gryaab, Norra Fågelrosvägen 3	

97 §**Sammanträdet öppnande**

Ordföranden hälsade samtliga välkomna och öppnade därefter sammanträdet.

98 §**Val av justeringsperson**

Claes Johansson utsågs att jämte Ordföranden justera dagens protokoll.

99 §**Eventuell komplettering och godkännande av föredragningslistan**

Ordföranden föredrog av VD upprättat förslag till föredragningslista vilket godkändes av styrelsen.

100 §**Protokoll från styrelsens sammanträde den 1 december 2014**

Ordföranden anmälde att protokoll från styrelsens sammanträde den 1 december 2014 har justerats.

101 §**Ekonomiska rapporter****a) Gryaabs AB:s lånesituation per den 31 december 2014**

VD redovisade rapport avseende lån upptagna av bolaget per den 31 december 2014.

Styrelsen godkände rapporten.

b) Gryaab AB:s årsredovisning 2014*i) Beslut årsredovisning*

VD redovisade årsredovisning 2014 för Gryaab AB, Bilaga A.

Styrelsen beslutade att godkänna den redovisade årsredovisningen och att denna ska läggas fram på kommande årsstämma.

ii) Beslut yttrande om vinstdispositionens försvarbarhet

Ordföranden behandlade frågan om yttrande rörande den i bolagets årsredovisning föreslagna vinstutdelningens försvarbarhet enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen.

Styrelsen beslutade att avge följande yttrande. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen inte hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, inte heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2-3 stycket (försiktighetsregeln).

iii) Beslut om yttrande angående arvoden

Styrelsen beslutade att föreslå för årsstämman att årsstämman ska fatta beslut om att arvoden till styrelsen och lekmannarevisorer ska utgå i enlighet med Göteborgs Stads kommunstyrelses arvodesberednings förslag härom för år 2015 samt att arvoden till bolagets externa revisorer ska utgå enligt räkning.

c) Årsrapport 2014 Bolag – UR 4

VD redovisade årsrapport 2014 (Bolag) för Gryaab AB, Bilaga B.

Styrelsen beslutade att godkänna föreslagen årsrapport 2014 för Gryaab AB och sända nämnd rapport till kommunstyrelsen för Göteborgs Stad och kommunstyrelsen i övriga ägarkommuner.

d) Politisk analys UR 4

Styrelsen beslutade att avge motiverat yttrande angående uppfyllelse av långsiktiga mål uppställda av Göteborgs Stad i enlighet med vad som framgår av Bilaga C.

e) Personalbokslut 2014

VD redovisade personalbokslut 2014 för Gryaab AB, Bilaga D.

Styrelsen beslutade att godkänna redovisat personalbokslut för Gryaab AB och sända nämnd rapport till kommunstyrelsen för Göteborgs Stad och kommunstyrelsen i övriga ägarkommuner.

f) Månadsbokslut per den 31 december 2014

VD redovisade månadsrapport avseende december 2014.

Styrelsen beslutade att godkänna den redovisade månadsrapporten.

g) Gryaab AB:s avgifter och slutavräkning 2014

VD redovisade rapport avseende avgiftsfördelning och slutavräkning 2014 för Gryaab AB.

Styrelsen beslutade att godkänna redovisad rapport över avgiftsfördelning och slutavräkning 2014 för Gryaab AB.

102 §**Kvalitet, säkerhet och miljö****a) Granskningsrapport och granskningsredogörelse 2014 –
Lekmannaversionen**

Torbjörn Rigemar och Mia van Hoewijk redovisade granskningsrapport och den granskningsredogörelse för 2014 som bolagets lekmannarevisorer upprättat för år 2014 avseende bolaget och redogjorde härvid för lekmannarevisorernas rekommendationer till bolagets styrelse mot bakgrund av utförd granskning.

b) Preliminär revisionsberättelse

Samuel Meytap redovisade preliminär revisionsberättelse från PWC för bolaget avseende 2014, varvid det konstaterades att PWC kommer att avge en så kallad ren revisionsberättelse.

c) Gryaab AB:s mål 2014

VD redovisade uppföljning av bolagets mål för 2014.

Styrelsen godkände informationsrapporten.

103 §**Övriga rapporter****a) Rapport om vattenrening, månadsrapport – reningsresultat**

VD redovisade kort månadsrapport, innefattande reningsresultat jämte kommentarer därtill, för november 2014.

Styrelsen godkände rapporten.

b) Rapport om slamdisponering

VD informerade om verksamheten avseende slamdisponering.

Styrelsen godkände informationsrapporten.

c) Information om särskilda uppströmsfrågor

VD informerade kort om särskilda uppströmsfrågor.

Styrelsen godkände rapporten.

d) Personalfrågor

VD rapporterade om aktuella personalfrågor i bolaget.

Styrelsen godkände rapporten.

104 §**Projekt och investeringar****a) Status EN 2013**

VD informerade om aktuell status för projekt EN 2013.

Styrelse godkände informationsrapporten.

b) Status lokaler 2012

VD informerade om aktuell status och framskridandet av projektet Lokaler 2012.

Styrelsen godkände informationsrapporten.

c) Flyktschakt Röda Sten

VD redovisade underlag till beslut avseende investering i form av byggnation av flyktschakt Röda Sten, Bilaga E.

Styrelsen beslutade att ge VD i uppdrag att fortsätta processen med att ta fram upphandlingsunderlag för att kunna bygga flyktschakt vid Röda Sten. Beställning av entreprenaden ska föregås av förnyat styrelsebeslut.

d) Övrigt projekt

VD informerade kort om övriga projekt.

Styrelsen godkände informationsrapporten.

105 §**Övriga frågor****a) Bortkoppling av deponier – information**

VD informerade om läget angående bortkoppling av deponier från Ryaverket.

Styrelsen godkände informationsrapporten.

b) VA-taxan 2030

VD redovisade prognos för VA-kostnader år 2015 till 2030.

Styrelsen godkände informationsrapporten.

c) Likabehandlingsplan 2015

Lisa Bergman redovisade förslag till ny likabehandlingsplan för Gryaab AB, Bilaga F.

Styrelsen beslutade att fastställa att redovisad likabehandlingsplan ska gälla för bolaget under år 2015.

106 §**Skriftliga rapporter till styrelsen**

Det antecknades att styrelsen inför styrelsemötet erhållit skriftligt underlag beträffande frågorna om bolagets inköp, diariet förda handlingar, uppströmsfrågan, studiebesök och skolinformation, minnesanteckningar arbetsutskottets möte från den 26 januari 2015 samt omvärldsbevakning för november och december 2014.

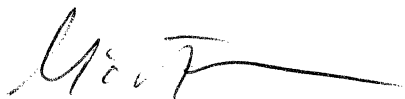
107 §**Nästa styrelsesammanträde**

Det antecknas att nästa styrelsesammanträde är det konstituerande styrelsemötet som äger rum den 9 mars 2015.

108 §**Avslutning**

Ordföranden förklarade sammanträdet avslutat.

Som ovan

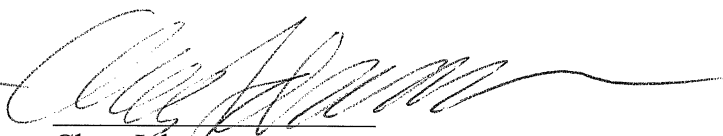

Märten Tagaeus
Sekreterare

Justeras:

Peter Rundström
Ordförande

Claes Johansson
Vice ordförande

**Protokoll
Nr 1/2015**Närvarande:

Ordinarie ledamöter:	Peter Rundström Catrin Björkman Claes Johansson Olle Adolfsson Gun Kristiansson Bengt Johansson	Ordförande 1:a vice ordförande 2:a vice ordförande
Suppleanter:	Dan Björk Kent Aulin Isabelle Asadian Falahieh	
Personalorganisationernas repr:	Stefan Sjöblom Mehdi Basiri Irina Camp	
Övriga närvarande:	Anders Åström	VD Gryaab AB
Sekreterare:	Mårten Tagaeus	
Plats:	Gryaab, Norra Fågelrovägen 3	

1 §**Sammanträdet öppnande**

Styrelsens ordförande hälsade samtliga välkomna och öppnade därefter sammanträdet.

2 §**Val av mötesordförande**

Peter Rundström valdes till mötets ordförande.

3 §**Val av justeringsman**

Claes Johansson utsågs att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

4 §**Eventuell komplettering och godkännande av föredragningslistan**

Ordföranden föredrog av VD upprättat förslag till föredragningslista, vilken godkändes av styrelsen.

5 §**Anmälan om valda ledamöter, suppleanter och arbetstagarrepresentanter**

Vid ordinarie årsstämma har denna dag följande val antecknats:

Ordinarie ledamöter:	Peter Rundström Catrin Björkman Claes Johansson Sven Uhlin Olle Adolfsson Gun Kristiansson Bengt Johansson	Ordförande 1:a vice ordförande 2:a vice ordförande
Suppleanter:	Kent Wängstedt Svante Bergh Kent Aulin Isabelle Asadian Falahieh Dan Björk	
Personalorganisationernas repr:	Stefan Sjöblom Irina Camp Nicklas Paxeus Mehdi Basiri	Vision Vision SACO SACO

6 §**Val av styrelseordförande för verksamhetsåret**

Till styrelsens ordförande t.o.m. nästa årsstämma valdes Peter Rundström.

7 §**Val av vice styrelseordförande för verksamhetsåret**

Till styrelsens 1:a vice ordförande t.o.m. nästa årsstämma valdes Catrin Björkman och till styrelsens 2:a vice ordförande valdes Claes Johansson.

8 §**Val av presidium**

Styrelsen beslutade att inrätta ett presidium.

Till ledamöter i Gryaab AB:s presidium valdes Peter Rundström, Catrin Björkman, Claes Johansson och VD.

9 §**Behörighet att teckna bolagets firma**

Styrelsen beslutade

att bolagets firma (Gryaab AB) tecknas, förutom av styrelsen, av ordföranden, 1:a vice ordföranden, 2:a vice ordföranden och verkställande direktören, två i förening.

att verkställande direktören enligt 8 kap. 36 § aktiebolagslagen har rätt att teckna bolagets firma beträffande löpande förvaltningsåtgärder.

10 §**Övriga ärenden****a) Fastställande av styrelsens arbetsordning**

Ordföranden redovisade förslag till arbetsordning för styrelsen, Bilaga 1.

Styrelsen beslutade att fastställa redovisat förslag till styrelsens arbetsordning.

b) Fastställande av attesträtt – Instruktion

Ordföranden redovisade förslag till attestordning, Bilaga 2.

Styrelsen beslutade att fastställa redovisat förslag.

c) Fastställande av sammanträdestider 2015

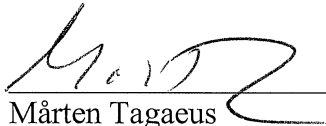
Styrelsen fastställde följande plan för styrelsens sammanträden resterande del av 2015.

Styrelsemöte	måndag 27/4	kl 09.00
Svenskt Vattens Årsmöte Sundsvall	tisdag 19/5 - onsdag 20/5	
Policydagar	tisdag 26/5 - onsdag 27/5	kl 09.00
Styrelsemöte (Tema Drift)	fredag 12/6	kl 09.00
Styrelsemöte (Ägarfrågor)	måndag 25/9	kl 09.00
Styrelsemöte (Budget 2016)	fredag 16/10	kl 09.00
Styrelsemöte (bl.a. Plan intern kontroll)	fredag 27/11	kl 09.00

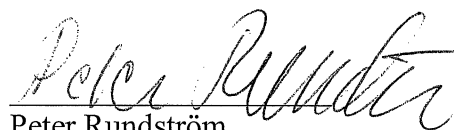

11 §**Avslutning**

Ordföranden förklarade sammanträdet avslutat.

Som ovan

Märten Tagaeus
Sekreterare

Justeras:

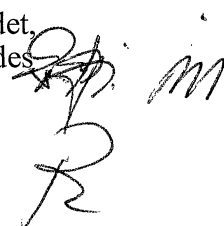

Peter Rundström
Ordförande
Claes Johansson
2:a vice ordförande

Årsstämma

<u>Aktieägare (ombud):</u>	Ronnie Ljung Kersti Lagergren Anneli Rhedin Ulrika Frick Jonas Mårdbrink Jan Skog Miguel Odhner	Göteborg, närvarande på telefon Härryda kommun Lerum Mölndal Partille Ale Kungälv
<u>Övriga närvarande:</u>		
Styrelseledamöter:	Peter Rundström Claes Johansson Catrin Björkman Olle Adolfsson (Ny) Gun Kristiansson (Ny) Bengt Johansson	
Styrelsesuppleanter:	Dan Björk Kent Aulin (Ny) Isabelle Asadian Falahieh (Ny)	
Avgående:	Eva Johansson Jan-Erik Hansson Christina Carlsson	
Personal repr.	Stefan Sjöblom Mehdi Basiri Irina Camp	
Övriga:	Anders Åström Douglas Lumley Mats Ödman Ludwig Karestedt	VD Gryaab AB Företagsledningen Företagsledningen Före detta lekmanarevisor
Sekreterare:	Mårten Tagaeus	
Plats:	Gryaab, Norra Fågelrovägen 3	

1 §**Sammanträdet öppnande**

Styrelsens ordförande hälsade samtliga välkomna och öppnade därefter sammanträdet, varvid det enhälligt beslutades att Ronnie Ljung fick delta på telefon. Det antecknades

vidare att Ronnie Ljung ansåg sig behörigen kallad till denna årsstämma.

2 §

Val av mötesordförande

Peter Rundström utsågs att vara ordförande vid stämman.

3 §

Upprättande och godkännande av röstlängd

Följande röstlängd upprättades och godkändes vid stämman:

<u>Ombud</u>	<u>Ägare</u>	<u>Aktie och röster</u>
Ronnie Ljung	Göteborg Stadshus AB	6 500
Kersti Lagergren	Härryda kommun	256
Dennis Jeryd	Lerum kommun	435
Ulrika Frick	Mölnåls kommun	720
Jonas Mårdbrink	Partille kommun	384
Jan Skog	Ale kommun	307
Miguel Odhner	Kungälv kommun	498

4 §

Eventuell komplettering och godkännande av föredragningslistan

Ordföranden föredrog av VD upprättat förslag till dagordning, som godkändes av stämman.

5 §

Val av justeringsperson

Ronnie Ljung och Jonas Mårdbrink utsågs att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

6 §

Fråga huruvida stämman blivit behörigen sammankallad

Stämman förklarades vara behörigen sammankallad.

7 §**VD:s information kring verksamheten samt framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen**

VD informerade om bolagets verksamhet under verksamhetsåret 2014, belyste viktiga händelser och framtidsfrågor för bolaget, föredrog driftsdata för bolaget samt redogjorde för pågående och slutförda projekt för bolaget.

Gryaab AB:s årsredovisning för år 2014 innehållande förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, tilläggsupplysningar samt femårsöversikter föredrogs. Dessutom föredrogs revisionsberättelsen avseende räkenskapsåret 2014.

8 §**Framläggande av lekmannarevisorernas granskningsrapport**

Lekmannarevisorernas granskningsrapport föredrogs av ordföranden.

9 §**Beslut om fastställelse av resultaträkning och balansräkning**

Stämman beslutade att fastställa den i årsredovisningen intagna resultat- och balansräkningen.

10 §**Beslut angående bolagets resultat enligt den fastställda balansräkningen**

Det beslutades att till årsstämmans förfogande medel 5 056 000 kronor överförs i ny räkning.

11 §**Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören**

Stämman beslutade att bevilja styrelsens ledamöter och verkställande direktören av revisorerna tillstyrkt ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014.

12 §**Fastställande av arvoden för styrelse, revisorer och lekmannarevisorer**

Stämman beslutade att ersättning till styrelse, revisorer och lekmannarevisorer skall utgå i enlighet med Göteborgs Stads arvodesberednings förslag av den 5 december 2014. Beslutet synes innebära att följande fasta arvoden skall utgå till styrelsen för 2015:

Ordförande	42 473 kronor
Vice ordförande	28 315 kronor
Ledamot	14 158 kronor
Suppleant	7 079 kronor
Lekmannarevisor	7 079 kronor

Arvode till bolagets externa revisorer skall utgå enligt räkning.

13 §**Val av styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, revisor/revisionsbolag, lekmannarevisorer och suppleanter för dessa**

För tiden intill nästa årsstämma valdes styrelseledamöter och suppleanter samt revisor/revisionsbolag och lekmannarevisorer med suppleanter enligt följande:

Ledamöter

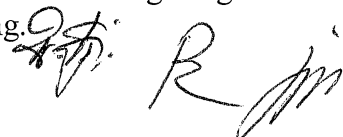
Peter Rundström (V)	Göteborg
Claes Johansson (M)	Göteborg
Catrin Björkman (MP)	Göteborg
Sven Uhlin (M)	Göteborg
Olle Adolfsson (S)	Lerum
Gun Kristiansson (S)	Mölndal
Bengt Johansson (M)	Härryda

Suppleanter

Kent Wängstedt (S)	Göteborg
Svante Bergh (M)	Göteborg
Kent Aulin (MP)	Kungälv
Isabelle Asadian Falahieh (S)	Partille
Dan Björk (M)	Ale

Revisor/revisionsbolag

Till revisor/revisionsbolag för granskning av räkenskapsåret 2015 valdes revisionsbolaget Ernst & Young.

LekmannarevisorerBengt Bivall (V)
Henrik Loveby (M)Göteborg
Partille**Lekmannarevisorssuppleanter**Gun Cederborg (V)
Thomas Elfving (M)Göteborg
Ale**14 §****Övriga frågor:****Riktlinjer och direktiv för stadens bolag**

Ronnie Ljung framställde yrkande om att stämman skall fatta beslut om att anta dokumentet Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag.

Stämman beslutade att anta dokumentet Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag (bilaga 1).

15 §**Avslutning**

Ordföranden förklarade stämman avslutad.

Som ovan

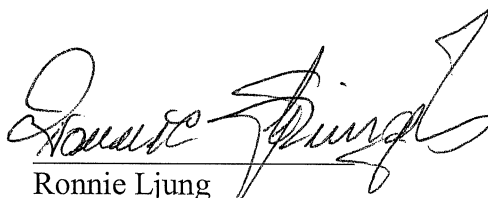

Mårten Tagaeus
Sekreterare

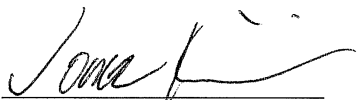
Justeras:

Peter Rundström
Ordförande

Ronnie Ljung
Göteborg Stadshus AB

Jonas Mårdbrink
Partille

Gryaabs lånesituation 2015-03-31

Ränteexponering

Belopp i mkr

	Lån	Swaps	Räntetak	Ränteexponering %		Policy
0-1 år	880	-555	0	325	28	23-43
1-3 år	0	305	0	305	26	23-43
> 3 år	300	250	0	550	47	23-43
Summa	1180	(555)	(0)	1180	100	100

Belopp i tkr

Lån	Slutdag		Aktuell ränta	
			Fast	Rörlig
Koncernbanken	2015-10	530 000		0,33%
Koncernbanken	2017-12	300 000		0,55%
Koncernbanken	2018-03	300 000	2,41%	
Koncernbanken	2015-09	50 000	0,96%	
Summa		1 180 000		

Swaps	Slutdag		Aktuell ränta	
			Fast	Rörlig
SE-banken	2016-11	100 000	3,73%	-0,22%
SE-banken	2016-11	105 000	3,72%	-0,22%
Koncernbanken, S341	2015-06	100 000	2,30%	-0,05%
Koncernbanken, S431	2018-04	150 000	2,18%	-0,21%
Koncernbanken, S433	2020-07	100 000	2,66%	-0,26%
Koncernbanken, S346	2015-09	100 000	2,26%	-0,06%
Koncernbanken, S417	2017-08	100 000	1,99%	0,06%
Summa		755 000		

 Saldo på kommunkontot per 2015-03-31 **-6 641** (Limit -15 000)

 Medelränta under året **2,55**

Bedömning av räntans utveckling är att den kommer att ligga still under de närmaste åren. Därefter långsam stigning.

Ackumulerat			Text	Helår		
Utfall	Budget	Avvik	Resultaträkning i tkr	Progn-15 mars	Budget- 15	Bokslut- 14
			<u>Verksamhetens intäkter</u>			
75 000	75 000	0	Taxor och avgifter	300 000	300 000	296 500
10 749	9 746	1 003	Övriga intäkter	40 684	38 984	39 447
85 749	84 746	1 003	Summa verksamhetsintäkter	340 684	338 984	335 947
			<u>Verksamhetens kostnader</u>			
			<i>Personalkostnader</i>			
12 480	12 651	171	Löner/Arvoden	49 857	50 604	47 955
6 120	6 073	-47	Soc.avgifter/Pensioner	24 290	24 290	22 603
647	753	106	Övriga personalkostnader	3 011	3 011	2 688
19 247	19 477	230	Summa personalkostnader	77 158	77 905	73 246
			<i>Övriga verksamhetskostnader</i>			
6 353	6 466	113	Anläggnings- och underhållsmaterial	25 820	25 620	24 506
4 640	2 324	-2 316	Entreprenader och köp av verksamhet	13 498	13 275	12 088
2 467	2 600	133	Markhyror, fastighetservice	8 869	8 869	9 078
295	275	-20	Hyra av anläggningstillgångar	1 099	1 099	1 725
8 365	8 068	-297	Bränsle, energi och vatten	32 321	31 251	32 043
2 886	2 751	-135	Förbrukningsmaterial och reparationer	10 931	10 731	10 464
13 547	13 988	441	Övriga verksamhetskostnader	53 155	51 370	55 209
38 553	36 472	-2 081	Summa övriga verksamhetskostnader	145 693	142 215	145 113
			<u>Av- och nedskrivningar</u>			
20 861	21 750	889	Avskrivningar	86 400	87 000	85 459
20 861	21 750	889	Summa avskrivningar	86 400	87 000	85 459
78 661	77 699	-962	Summa verksamhetens kostnader	309 251	307 120	303 818
7 088	7 047	41	Summa verksamhetens nettokostnader	31 433	31 864	32 129
			<u>Finansiella intäkter</u>			
4	25	-21	Ränteintäkter	100	100	115
1		1	Övriga finansiella intäkter			4
5	25	-20	Summa finansiella intäkter	100	100	119
			<u>Finansiella kostnader</u>			
7 532	8 050	518	Räntekostnader	30 900	32 200	30 666
		0	Övriga finansiella kostnader			
7 532	8 050	518	Summa finansiella kostnader	30 900	32 200	30 666
-439	-978	539	Resultat efter finansiella poster	633	-236	1 582

Underskrift:

Anders Åström

Nyckeltal

Ackumulerat			Text	Helår		
Utfall	Budget	Avvik	Resultaträkning i tkr	Progn-15 mars	Budget- 15	Bokslut- 14
			<u>Övriga intäkter</u>			
1 473	1 316	157	Slutna system	5 265	5 265	5 198
2 434	2 304	130	Organiskt avfall	3 730	3 730	3 774
2 729	1 900	829	Värmepumpen Göteborg Energi	8 500	7 600	8 172
4 545	4 150	395	Biogas Göteborg Energi	17 900	16 600	16 746
			<u>Verksamhetens kostnader</u>			
6 851	6 045	-806	Slam	24 635	23 250	31 126
5 199	4 747	-452	Kemikalier (Samlat)	18 845	18 745	19 036

Uppföljningsrapport 1 2015 Bolag

Gryaab AB

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	4
1.1 Styrkort	5
2 Resultatredovisning och verksamhetsanalys	6
2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling.....	6
2.1.1 Affärsområden/dotterbolag eller motsvarande	7
2.2 Resultatanalys till och med perioden och helår	7
2.2.1 Utfall till och med perioden.....	9
2.2.2 Prognos	10
2.2.3 Resultat per affärsområden/dotterbolag eller motsvarande.....	11
2.3 Investeringar	12
2.4 Utveckling inom personalområdet.....	13
2.4.1 Personalvolym och lönekostnad.....	13
2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet.....	14
2.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	14
2.6 Nyckeltalsredovisning	15

Anvisning

Rapportmallen är ett anvisande dokument som beskriver struktur, innehåll och gemensamma rapportdefinitioner i syfte att skapa en gemensam rapportstruktur som medger jämförbarhet över tid och mellan förvaltningar. Det övergripande målet är att utveckla och förbättra rapportering gällande ekonomi, verksamhet och personal inom stadens samtliga förvaltningar och bolag i syfte att höja kvaliteten i rapportering samt förenkla och effektivisera för rapporterade enheter och stadsledningskontoret. Överenskommelser i den strategiska dialogen kan innebära justeringar och kompletteringar i rapportmallen.

I den mån rapporten kompletteras med bolagsspecifik uppföljning, information som inte är styrinformation till kommunstyrelse/kommunfullmäktige, redovisas denna under rubrik som benämns t ex "fördjupning till styrelsen". En sådan rubrik kan antingen läggas in som underrubriker under de olika avsnitten eller i sin helhet samlas i ett särskilt avsnitt sist i rapporten.

1 Sammanfattning

Anvisning

Med utgångspunkt från bolagets uppdrag enligt ägardirektiv, bolagsordning samt kommunfullmäktiges budget sammanfattas här kort de viktigaste slutsatserna i rapporten.

Redovisningen kan kompletteras i form av styrkort under kapitel 1.1 vilket är frivilligt.

Ekonomi

Gryaabs ekonomiska resultat för det första kvartalet 2015 är i stort i enlighet med budget.

Gryaabs intäkter är bättre än budget vilket hänger ihop med högre försäljning av gas. Göteborg Energi har även utvunnit mer värme ur det utgående vatten vilket genererar intäkter för Gryaab. På kostnadsidan är personalkostnader lägre än budgeterat vilket beror på vakanser som uppstått och mefört ett "glapp" i bemanningen. Driftskostnaden är över budget vilket beror flera olika faktorer. Kostnaden för räntor är lägre än budgeterat då marknadsräntorna fortsatt ned utöver vad som bedömdes i budget.

Med anledning av ovanstående lämnar Gryaab en ny prognos för helåret 2015 med ett marginellt förbättrat resultat.

Verksamhet

På bas av resultat de tre första månaderna ser Gryaab för närvarande ingen risk att inte möta krav för helåret 2015.

Reningsverksamheten har under det första kvartalet fungerat mycket väl trots periodvis mycket höga flöden in till verket. Inte minst kvävereningen som är något av en flaskhals har fungerat över förväntan.

Investeringar / Projekt / Utredningar

Det är fortsatt hög aktivitet inom ett flertal större ombyggnadsprojekt. Responserna på de upphandlingar som har gjorts och är på väg att göra har hitintills varit god. I nuläget är projekten, i stort, i enlighet med såväl budget som tidplan. Undantag från det är nya driftlokaler som har senarelagts från 2015 till 2017 av logistiska skäl. Tillgänglig yta är helt enkelt inte tillräcklig för att kunna driva projekten samtidigt.

Arbete pågår för att utreda förutsättningar för ett nytt miljötillstånd för verksamheten. Senast vid utgången av 2018 måste ett nytt miljötillstånd finnas på plats. Utfallet i form av krav på verksamheten kommer i mycket hög grad att styra storleken på de investeringar som kan komma att bli nödvändiga.

Twisten med avseende på Tunnel Lerum pågår i Göteborgs tingsrätt. Gryaabs juridiska ombud gör fortsatt bedömningen att motparten inte har någon fodran på Gryaab.

Gryaab arbetar tillsammans med Fastighetskontoret, Göteborgs Stad, för att säkra mark för eventuell framtida utökad verksamhet. Ett flertal intressant markområden är under diskussion.

Personal

Gryaabs personalmängd kommer att vara relativt oförändrad under 2015. De rekryteringar som är aktuella är huvudsakligen relaterade till kommande pensioneringar och föräldraledigheter. Undantag är en viss satsning på att stärka organisationen inom

området säkerhet och arbetsmiljö där kraven från såväl ägare som myndigheter ökat de senaste åren.

1.1 Styrkort

Anvisning

Om inget redovisas i styrkortet ska denna rubrik (1.1 Styrkort) döljas i administrationen för enhetsmallar.

Anvisning

Om det skall redovisas någonting i styrkortet skall rader för nyckeltalen först läggas till i administrationen för enhetsmallar.

De vi är till för	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014	Medarbetare	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014
Kostnad per debiterat vatten (kr/m ³)	-	5,79	5,68	NMI (Enheter)		65	64
Kostnad per ansluten person- nekvevalent (kr)	-	414	406	Sjukfrånvaro (%)	5,2		1,7
Ekonomi	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014	Verksamhet	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014
Resultat efter finansiella poster (mkr)	-0,4	-0,2	1,6	Totalkväve (mg/l)	8,8	10	8,1
Avgift till ägarkommunerna	75,0	300,0	296,5	Totalfosfor	0,17	0,3	0,2
				BOD7	8,6	10	8,3

Anvisning

Här kan förklaringar och kommentarer lämnas till nyckeltalen.

2 Resultatredovisning och verksamhetsanalys

2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling

Anvisning

Under detta avsnitt görs en kort samlad analys för bolaget/koncernen.

Utgångspunkten är främst ägardirektiv och/eller bolagsordning för bolaget/koncernen samt respektive bolagets/koncernens budget.

- Beskriv kortfattat särskilt viktiga resultat, händelser och verksamhetens utveckling till och med perioden. Beskriv även bolagets/koncernens utveckling hittills under året och förväntningar under resten av året.
- Analysera vad resultatet betyder, när det gäller innevarande år och eventuell påverkan på kommande år, för den egna verksamheten och i tillämpliga fall för Göteborgs Stad som helhet.

Ekonomi

Gryaabs resultat per 2015-03-31 uppgår till -439 tkr (-1 116) mot ett budgeterat resultat på -978 tkr (844). Motsvarande period 2014 inom parantes.

Gryaab intäkter var högre än budgeterat vilket huvudsakligen beror på att Göteborg Energi utvunnit mer värme ur utgående vatten än vad som budgeterats men även på en hög gasproduktion under det första kvartalet. Gryaabs kostnader var ungefär i linje med budget. Fortsatt är de finansiella kostnaderna lägre än förväntat vilket kompenseras av något högre kostnader för slamhantering. Därmed blev resultatet något bättre än budget för det första kvartalet 2015.

Verksamhet

Väsentliga händelser under första kvartalet 2015 kan sammanfattas enligt följande:

Preliminärt ackumulerat reningsresultat tom mars 2015:

Kväve: 9,2 mg/l

Fosfor: 0,17 mg/l

BOD7: 8,5 mg/l

Reningsresultatet under första kvartalet är bättre än förväntat. Tillrinningen har varit hög till måttlig under perioden.

Gryaab har under kvartalet producerat nära 2700 ton REVAQ certifierat slam som flyttas till upphandlad entreprenör för långtidslagring. Fler partier har producerats som inte klarat de gränsvärden som gäller inom ramen för REVAQ vilket tros vara kopplat till byte av lab samt höga flöden under januari och februari.

Projekt

Projekt för utökad kapacitet för kväverening (EN 2013) pågår enligt plan. Upphandling av ytterliggare entreprenader pågår och responsen har varit rimligt god. Planerad drifttagning av anläggningsdelarna är sommaren/hösten 2016 och prognosen är fortsatt att tidplanen kommer att hållas. Ekonomisk prognos för projektet är 360 mkr vilket är i enlighet med ursprunglig budget.

Projektering av nya driftslokaler pågår och upphandlingar är påbörjade. Planerad drifttagning av lokalerna har blivit försenade till sommaren 2017 då bygglogistik

omöjliggör ett samtidigt byggande med EN-projektet. Projektet har ökat i kostnader och Gryaab styrelse godkände maj 2015 en utökning av budgeten till 105 mkr. I nuläget finns inget som indikerar att kostnaderna skulle överstiga den utökade budgeten.

I den tvist som pågår angående utförandet av avloppstunnel, sträckning Lerum - Partille, startade tingsrättsförhandlingar 26 januari 2015. Processen är planerad att pågå till mars 2016. Gryaab juridiska ombud gör fortsatt bedömningen att motparten inte har någon fodran på Gryaab. Viss kontakt med motparten har förekommit under våren utan att det ännu lett fram till samförstånd om en eventuell förlikning. Tunneln är i drift sedan april 2012.

Gryaab fortsätter att utreda möjliga markområden för en framtida expansion av verksamheten. Nuvarande tomt bedöms räcka åtminstone till 2025 med hänsyn taget till förväntad befolkningsökning, nuvarande krav, rimliga kravskärpningar och ett framtida minskat flöde till Ryaverket, etc. För att stå redo i händelse av andra scenarior har Gryaab styrelse givit ledningen uppdrag att säkra mark för framtiden.

Gryaab miljötillstånd måste förnyas senast vid utgången av 2018. Arbete pågår för att utreda förutsättningarna för detta.

Personal

Gryaab har fortsatt en god respons på de annonser som varit ute. Vissa kategorier av personal har det dock varit tydligt att det är konkurrens om. Det gäller i synnerhet teknisk personal med erfarenhet av arbete i större entreprenader. Under 2015 bedöms Gryaab personalmängd förändras endast marginellt. De kommande rekryteringarna handlar huvudsakligen om att fylla vakanser för personal som pensionerats eller är föräldralediga. En viss förstärkning kommer dock att göras inom säkerhetsområdet för att möta krav som kontinuerligt ökats under de senaste åren från såväl ägare som olika tillsynsmyndigheter.

2.1.1 Affärsområden/dotterbolag eller motsvarande

Anvisning

Under detta avsnitt görs en analys per affärsområde/dotterbolag, om inte annat överenskommit med Stadshus AB.

Berör ej Gryaab

2.2 Resultatanalys till och med perioden och helår

Resultaträkning i sammandrag

Anvisning

Antal rader i tabellen nedan anpassas individuellt efter den interna resultaträkningen såsom exempelvis kostnadsslagsindelad alternativt funktionsindelad. Belopp i tkr alt. mkr - kan förslagsvis anges i cellen högst upp till vänster.

Period				Helår			
Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg Prognos	Budget	Bokslut fg år

Intäkter	85 749	84 746	1 003	83 784	340 684	338 984	338 984	335 947
Kostnader	-78 661	-77 699	-962	-77 141	-309 251	-307 120	-307 120	-303 818
Rörelseresultat	7 088	7 047	41	6 643	31 433	31 864	31 864	32 129
Finansiella intäkter	5	25	-20	8	100	100	100	119
Finansiella kostnader	-7 532	-8 050	518	-7 767	-30 900	-32 200	-32 200	-30 666
Resultat efter fin. poster	-439	-978	539	-1 116	633	-236	-236	1 882

Resultaträkning

	Utfall period	Aktuell budget period	Avvikelse utfall/budget	Prognos hel år	Aktuell budget helår	Bokslut fg år
Taxor och avgifter	75 000	75 000	0	300 000	300 000	296 500
Övriga intäkter	10 749	9 746	1 003	40 684	38 984	39 447
Summa intäkter	85 749	84 746	1 003	340 684	338 984	335 947
Löner/arvoden	-12 480	-12 651	171	-49 857	-50 604	-47 955
Soc. avgifter/pensioner	-6 120	-6 073	-47	-24 290	-24 290	-22 603
Övriga personalkostnader	-647	-753	106	-3 011	-3 011	-2 688
Summa personalkostnader	-19 247	-19 477	230	-77 158	-77 905	-73 246
Anläggnings och underhålls material	-6 353	-6 466	113	-25 820	-25 620	-24 506
Entreprenad och köp av verksamhet	-4 640	-2 324	-2 316	-13 498	-13 275	-12 088
markhyror, fastighetsservice	-2 467	-2 600	133	-8 869	-8 869	-9 078
Hyra av anläggningstillgångar	-295	-275	-20	-1 099	-1 099	-1 725
Bränsle, energi, vatten	-8 365	-8 068	-297	-32 321	-31 251	-32 043
Förbrukningsmaterial och reparationer	-2 886	-2 751	-135	-10 931	-10 731	-10 464
Övriga verksamhetskostnader	-13 547	-13 988	441	-53 155	-51 370	-55 209
Summa övriga verksamhetskostnader	-38 553	-36 472	-2 081	-145 693	-142 215	-145 113
Avskrivningar	-20 861	-21 750	889	-86 400	-87 000	-85 459
Summa avskrivningar	-20 861	-21 750	889	-86 400	-87 000	-85 459
Summa verksamhetens kostnader	-78 661	-77 699	-962	-309 251	-307 120	-303 818
Summa verksamhetens nettokostnader	7 088	7 047	41	31 433	31 864	32 129
Ränteintäkter	4	25	-21	100	100	115
Övriga finansiella	1		1			4

	Utfall period	Aktuell budget period	Avvikelse utfall/budget	Prognos hel år	Aktuell budget helår	Bokslut fg år
intäkter						
Summa finansiella intäkter	5	25	-20	100	100	119
Räntekostnader	-7 532	-8 050	518	-30 900	-32 200	-30 666
Övriga finansiella kostnader						
Summa finansiella kostnader	-7 532	-8 050	518	-30 900	-32 200	-30 666
Resultat efter finansiella poster	-439	-978	539	633	-236	1 582

2.2.1 Utfall till och med perioden

Anvisning

Redogör kort för de *viktigaste* orsakerna till eventuell avvikelse mot aktuell budget för perioden. Analysera eventuella avvikelser i förhållande till aktuell budget för perioden och resultatet för motsvarande period föregående år. Förklaring och analys bör avse såväl bolaget/koncernen som helhet samt berört affärsområde/dotterbolag (om det senare inte redovisas nedan i avsnittet "Resultat per affärsområde/dotterbolag").

Gryaabs resultat per 2015-03-31 uppgår till -439 tkr (-1 116) mot ett budgeterat resultat på -978 tkr (844). Motsvarande period 2014 inom parantes.

Verksamhetens totala nettokostnader var 75,4 mkr (75,2) mot budgeterade 76,0 mkr (73,3). Gryaabs driftskostnader var 57,8 mkr (55,2) mot budgeterade 55,9 mkr (52,6). Avgifterna uppgick till 75 mkr (74,1) mot budgeterade 75 mkr (74,1). Övriga intäkter uppgick till 10,7 mkr (9,7) mot budgeterade 9,7 mkr (10,4).

Avvikelsen mot budget på Gryaabs övriga intäkter kan sammanfattas till:

ca 156 tkr i högre intäkter mottagning från slutna system

- naturliga variationer

ca 113 tkr i mindre intäkter mottagning organiskt avfall

- naturliga variationer

ca 829 tkr i högre intäkter för drift av GEABs värmepump

- till del styrt av lågt elpris

ca 342 tkr i högre intäkter försäljning rågas

- processförbättringar
- naturliga variationer

ca 447 tkr i mindre intäkter från eget arbete i projekt

ca 233 i högre intäkter fördelat på flera olika poster

Avvikelsen mot Gryaabs budget på Gryaabs driftkostnader kan sammanfattas till

ca 229 tkr i lägre personalkostnader

- lägre lönekostnader på grund av "glapp" orsakade av vakanser
- upparbetad semesterlöneskuld
- ökade övertidskostnader pga viss personalbrist

ca 112 tkr i lägre anläggnings- och underhållskostnader

- Högre kemikalieförbrukning bl a pga höga flöden
- lägre kostnader för underhållsmaterial

ca 2 324 tkr i högre kostnader för entreprenader

- stort underhållsjobb på biobädden har genomförts som budgeteras på helåret

ca 296 tkr i högre kostnader för energi och vatten

- högre el-energikostnader pga höga flöden
- eftersläpning i fakturering av fjärrvärme ger lägre kostnader som kommer senare under året

ca 806 tkr i högre kostnader för slamentreprenader

- rest från 2014
- sämre avvattning än budget

ca 1 185 tkr i lägre kostnader fördelat på flera olika poster

Gryaabns kostnader för avskrivningar var 20,9 mkr (22,0) mot budgeterade 21,8 mkr (22,1). Huvudsakligen beror avvikelserna på en senare aktivering av nytt konstruktionsssystem vilket ger relativt stor effekt på grund av kort avskrivningstid (5 år). Gryaab har sedan bokslut 2014 implementerat de sk K3-reglerna vilket generellt medför längre avskrivningstider.

Gryaabns finansiella kostnader var 7,5 mkr (7,8) mot budgeterade 8,1 mkr (9,1). Avvikelsen beror på en senareläggning av kapitalflödet i pågående investeringar samt en lägre medelränta än vad som budgeterats.

Allt som allt en positiv avvikelse mot budget på 539 tkr.

2.2.2 Prognos

Anvisning

Förklara kort de *viktigaste* avvikelserna mellan prognosen och den aktuella budgeten för helåret och/eller föregående prognos.

Analysera hur periodens resultat förhåller sig till helårsprognosen och bedöm rimligheten.

Beskriv eventuella åtgärder som ligger till grund för prognosen samt väsentliga osäkerhetsfaktorer och antaganden som kan påverka prognosen.

Bedöm säkerheten i prognosen, gärna i form av en enkel känslighetsanalys.

Prognos för helåret 2015

Med anledning av vad som beskrivits ovan lämnar Gryaab en ny prognos för helåret 2015 enligt följande:

Övriga intäkter ökas med 1 700 tkr

- förväntat ökade intäkter för utvinning av värme ur utgående vatten, +1 100 tkr
- ökade intäkter för försåld gas, +1 100 tkr
- intäkterna för eget arbete i projekt, -500 tkr

Personalkostnader minskas med ca 745 tkr:

- lägre lönekostnader, -845 tkr
- övriga personalkostnader, +100 tkr

Anläggnings- och underhållsmaterial ökar med 200 tkr:

- Kemikalier, +100 tkr
- Maskindelar, +100 tkr

Entreprenader ökas med 233 tkr:

- ökade kostnader för filterbyte värmepump, + 200 tkr
- ökade kostnader för fastighetsunderhåll, +400 tkr
- minskade kostnader för traversreparationer, -377 tkr

Kostnaden för energi och vatten ökas med 1 070 tkr:

- elenergi, +1000 tkr (höga flöden)
- fjärrvärme, +70 tkr

Kostnaden för transport och behandling av slam ökas med 1 385 tkr

- högre volymer pga sämre avvattnings

Kostnad för konsulter ökas med 400 tkr

- ersättning vakanser

Kostnaden för avskrivning minskas med 600 tkr på grund av senare aktivering av nyt konstruktionssystem.

Gryaabns finansiella kostnader minskas med 1 300 tkr:

- Lägre medelränta än budgeterat
- Högre investeringsvolym under 2015

Gryaab prognosticerade resultat blir därmed 633 tkr vilket är 869 tkr bättre än budgeterat resultat.

Prognosens säkerhet är som vanligt i viss utsträckning beroende på väderförhållanden under resten av året.

2.2.3 Resultat per affärsområden/dotterbolag eller motsvarande

Period			Helår			
Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år

Anvisning

Resultat per affärsområden/dotterbolag eller motsvarande (ekonomi och/eller prestationstal) redovisas efter önskemål eller enligt överenskommelse med Stadshuset

AB.

Berör ej Gryaab

2.3 Investeringar

Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar

Anvisning

Nyinvesteringar: Investeringar som ger tillkommande och nya kassaflöden genom nya produkter eller verksamheter. Målet kan vara att tillhandahålla ny eller ökad service/produkt/metod.

Reinvesteringar: Investeringar som syftar till att ersätta utsliten eller föråldrad utrustning. Målet kan vara att förnya eller upprätthålla funktion och kapacitet på befintliga tillgångar.

Antal rader i tabellen nedan anpassas individuellt.

Nettoutgifter i mkr	Utfall t o m mars	Prognos helår	Budget helår
Nyinvesteringar	34	206	206
Reinvesteringar			
SUMMA INVESTERINGAR	34	206	206

Investeringar i finansiella anläggningstillgångar

Anvisning

Avser förvärv och avyttring av aktier i dotterföretag, intresseföretag, övriga koncernföretag samt övriga långfristiga värdepappersinnehav som är avsedda att stadigvarande innehas i rörelsen.

Aktier och andelar, i mkr	Prognos 2015
Summa investeringar	

Anvisning

Gör en analys av utfall jämfört mot budget och prognos. Kommentera tidsförskjutning, fördyring av projektet, omprioriteringar etc.

- Vilka projekt har varit i KS/KF för ställningstagande.
- Analysera utfallet per projekt/objekt ställt mot gällande investeringsbudget.
- Analysera eventuella avvikelser mellan prognostiserade investeringsutgifter per objekt för hela investeringen ställt mot budget.

Projektrevisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner

Anvisning

Välj ut objekt som är av större karaktär eller av strategisk / väsentlig betydelse för bolaget. (Har man påbörjat avrapportering av ett projekt ska rapporteringen fullgöras)

Benämning projekt enl. inv. plan, i mkr	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kv)
EN 2013	360	99	360	2016,3
Driftcentral	105	15	105	2018,1
Byte centrifuger del 1	7	0	7	2015,3
Byte centrifuger del 2	7	0	7	2017,3
Konstruktionssystem	5	5	5	2015,2
Tryckavloppsledning Surte	4	4	5	2015,2

Anvisning

Kommentera uppgifterna i tabellen ovan.

Projekten löper på enligt planerna. Några av dem är inne i slutfasen. Kvävereringsanläggningen, EN 2013, ligger i fasbåde ekonomiskt och tidsmässigt. Driftcentralen kan inte byggas förrän kvävereringsanläggningen är klar då de samsas om samma yta.

2.4 Utveckling inom personalområdet

2.4.1 Personalvolym och lönekostnad

Personalvolym och lönekostnad

Anvisning

Definitioner:

Lönekostnad exkl arvoden och sociala avgifter - lönekostnad för anställd personal att

ställa mot den arbetade tiden.

Arbetad tid (personalvolym i antal årsarbetare) - Den arbetade tiden utförd av anställd personal där 1600 timmar motsvarar 1,0 årsarbetare. Ackumulerat värde.

Lönekostnad per årsarbetare avser uppgifter enligt definition ovan.

Belopp i tkr	Utfall tom mars 2015	Utfall tom mars 2014	Prognos 2015	Bokslut 2014
Lönekostn. exkl arvoden	12 480	12 591	50 604	47 955
Arbetad tid (årsarbetare)		27,55		101
Lönekostnad per årsarbetare		457		475

Uppgift saknas för mars 2015 då Bokksus, som vi hämtar uppgifterna inte är uppdaterad med mars månads uppgifter.

Anvisning

Kommentera utfall av lönekostnad per årsarbetare i förhållande till prognos och bokslut föregående år. Ange de viktigaste orsakerna till förändringen.

Analysera personalvolymutvecklingen (förändring i antal årsarbetare) i förhållande till förändrad verksamhetsvolym/uppdrag. Ange de viktigaste orsakerna till eventuella differenser.

2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet

Anvisning

Här kan ni lyfta övriga frågor av vikt inom personalområdet som styrinformation till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige, såsom hälsa, arbetsmiljö, omställning m m.

Gryaab har inget att rapportera

2.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

Anvisning

Här kan styrelsen rapportera kring beslut och/eller uppdrag från kommunfullmäktige/kommunstyrelsen där utvecklingen är sådan att det är viktigt att kommunstyrelsen informeras.

Gryaab har inget att rapportera

2.6 Nyckeltalsredovisning

Nyckeltal

Anvisning

Antal rader i tabellen anpassas individuellt efter de interna nyckeltalen.

Utfall 2014,2013,2012 = bokslut

	Utfall perioden 2015	Budget/målvärde för perioden	Budget/målvärde för helår 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
De vi är till för						
Kostnad per debiterat vatten (kr/m ³)	-	-	5,79	5,68	5,66	5,41
Kostnad per ansluten person (kr)	-	-	414	406	422	395
Verksamhet						
Totalkväve (mg/l)	9,2	10	10	8,1	8,8	8,2
Totalfosfor (mg/l)	0,17	0,3	0,3	0,2	0,2	0,19
BOD7 (mg/l)	8,5	10	10	8,3	8,7	7,5
Tillrinning (miljoner m ³)	43,3	-	120	137,8	115,4	136,1
Nederbörd (mm), normalnederbörd i Göteborg ca 800 mm	267,3	-	-	961,2	672	900
Kostnad el (mkr)	8,4	7,4	29,2	29,4	30,7	33,1
Förbrukning el (GWh)	10,38	9,18	37,49	38,3	36,81	38,55
Kostnad kemikalier (mkr)	5,2	4,7	18,7	19,0	17,5	16,0
Kostnad slamdisponering (mkr)	6,8	6,1	23,2	31,1	29,2	19,2
Intäkter biogas (mkr)	4,5	4,2	16,6	16,7	15,4	16,9
Produktion biogas (GWh)	18,1	18	72	70,2	67,7	67,3
Intäkter VP Göteborg Energi (mkr)	2,7	1,9	7,6	8,2	7,5	7,2
Intäkter slutna system och beh org avfall (mkr)	2,4	2,3	9,2	7,7	5,7	10,3
Medarbetare						
Antal externa avgångar,	4			4	2	3

	Utfall perioden 2015	Budget/målvärde för perioden	Budget/målvärde för helår 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
tillsvidareanställda						
Antal rekryteringar, tillsvidareanställda	2			6	4	11
Ekonomi						
Rörelseresultat	7,1	7,0	31,9	32,1	10,8	15,3
Resultat efter fin poster	-0,4	-0,2		1,6	-21,2	-15,0
Kassalikviditet	8,1					
Soliditet	4,7			4,8	4,4	5,3
Eget kapital	13,7			14,3	9,8	8,9

Anvisning

Här kan förklaringar och kommentarer lämnas till nyckeltalen nedan.

B72002103
Ledningshandbok
 2 Policy
 Beskrivning gällande 2015-02-24 t o m 2016-02-24
 Handläggare: Jan Mattsson
 Fastställare: Anders Åström

Gryaabs policydokument

Gryaabs policydokument

Gryaabs policydokument ses regelbundet över av antingen styrelse eller företagsledning. Det här dokumentet reglerar med vilken frekvens företagets olika policies ska ses över samt om det är styrelse eller företagsledning som ska fastställa policyn.

De policies som fastställs av styrelsen ska genomgå översyn minst en gång per mandatperiod

Dokumentnamn	Fastställda av styrelsen datum
Policy för avledning av avloppsvatten till Ryaverket	2012-09-28
Arbetsmiljöpolicy	2012-04-27
Personalpolicy för Gryaab.	2012-04-27
Lönepolicy	2012-04-27
Policy för anslutning av abonnenter till avloppssystem i Gryaabs delägarkommuner	2012-10-19
Finanspolicy för Gryaab	2012-02-10
Gryaabs kommunikationspolicy och övergripande kommunikationsstrategi	2012-06-15
Miljöpolicy för Gryaab	2012-09-28
IT-policy för Gryaab	2012-06-15
Slamdisponeringsstrategi Gryaab	2012-06-15
Certifiering av Ryaverkets slam enligt REVAQ	2012-06-15
Styrelsens inriktningsdokument för Gryaab 2012	2012-06-15
Inköpspolicy	2012-02-10
Säkerhetspolicy	2012-10-19
Sevesopolicy	2013
Klimatstrategi	2014-12-01
Kvalitetspolicy	2013-06-14
Policy för elinköp för Gryaab	2013-10-18
Dokumentnamn	Fastställda av VD datum
Gryaabs alkohol- och drogpolicy	2012-06-05
Uppförandekod	2012-02-16
Resepolicy	2013-02-25
	2009-08-25

Fastställd av Gryaabs Styrelse 2014-04-25

B72001144

Ledningshandbok

2 Policy

Beskrivning gällande 2015-04-08 t o m 2016-04-08

Handläggare: Mats Ödman

Fastställare: Anders Åström

Finansiella anvisningar Gryaab

Finansiella anvisningar Gryaab

Fastställd av Gryaabs Styrelse 2015-04-27

1. Inledning

Gryaab AB finansiella anvisningar syftar tillsammans med Göteborgs Stads finanspolicy och finansiella riktlinjer (KF handling 2014 nr 150) klargöra ansvarsfördelning mellan staden och bolaget för den finansiella verksamheten. Då Gryaab AB är ett interkommunalt bolag så har bolaget frivilligt valt att ansluta sig till Göteborgs stads finanspolicy. Och i och med att bolaget ansluter sig till Göteborgs stads finanspolicy och finansiella riktlinjer så förbinder bolaget sig till att följa de riktlinjer som staden sätter upp.

Anvisningarna skall fastlägga riktlinjer och riskramar för Gryaab AB samt fastställa rutiner för finansiell styrning, kontroll och rapportering.

2. Organisation och ansvarsfördelning

Anvisningarna är anpassade efter av Göteborgs stads kommunfullmäktige och kommunstyrelse beslutad finanspolicy och finansiella riktlinjer.

2.1 Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets finansfunktion, finansavdelningen, tillgodoser stadens och dess hel- och delägda ägda bolags behov av finansiella tjänster.

2.2 Gryaab AB

Gryaab AB har valt att ha, av bolagsstyrelsen beslutade, finansiella anvisningar baserade på Göteborgs Stads finanspolicy och finansiella riktlinjer och med utgångspunkt i den egna verksamhetens förutsättningar. Därmed förbinder sig bolaget också att följa de regler som Göteborgs stad beslutar om.

Bolaget får inte utsätta staden för finansiella risker som ligger utanför stadens policy och riktlinjer. Bolagets finansiella anvisningar skall årligen beslutas i bolags-styrelsen och skickas till finansavdelningen. Beslut om finansiella anvisningar får inte delegeras vidare. Alla avvikelser från anvisningarna skall omedelbart rapporteras till finansavdelningen.

Finansavdelningen skall användas för bolagens finansiella tjänster och utför ingen kreditprövning av Gryaab AB.

Bolaget skall ingå avtal med finansavdelningen som reglerar villkoren och förutsättningarna för finansiella tjänster. Avtal skall uppdateras årligen.

2.3 Gryaab ABs organisation och delegering

Bolagets styrelse ansvarar för anvisningarnas innehåll och vid behov ändra denna samt ta del av information om förvaltningens resultat som tillhandahålls av bolagets VD.

Verkställande direktören eller den han/hon väljer att delegera uppgifterna till, vanligtvis företagets finans-/ekonomiavdelning, har huvudansvaret för att verka på ett professionellt och kostnadseffektivt sätt i enlighet med anvisningarna för att:

- praktiskt hantera in- och utbetalningar, kassaförvaltning och kontohantering.
- praktiskt hantera bolagets upplåning, uppföljning och kontroll av låneförfall, samt ny upptagning och registrering av lån.
- praktiskt hantera likviditets- och placeringsverksamheten.
- se till att tillräcklig tillgång till likvida medel finns i bolaget för den löpande verksamheten samt för beslutade investeringar.
- aktivt hantera de finansiella riskerna.
- ge ledning och styrelse förslag på förändringar av anvisningarna.
- samla, verifiera och rapportera utfall av det finansiella resultatet, aktuella nyckeltal.
- se till att en fungerande organisation och ansvarsfördelning finns.
- upprätthålla god intern kontroll inom finansverksamheten.

3. Anvisningar för medelsförvaltningen

3.1 Finansieringsrisk

Göteborgs Stad svarar ytterst för bolagets likviditetsförsörjning vilket innebär att refinansieringsrisken flyttats över till Göteborgs Stad. Som alternativ till bolagets upplåning hos Staden får bolaget göra upplåning i marknaden med kommunal borgen, under förutsättning att detta är ekonomiskt motiverat. Sådan alternativ finansiering ska godkännas av finansavdelningen.

Det är bolagets ansvar att uppta lån på ett sätt som tar hänsyn till den risk som finns i marknaden när det gäller tillgången på likviditet. Den långfristiga upplåningen ska därför ha en genomsnittlig återstående löptid i intervallet 2-6 år. Förfallostrukturen ska vara jämn.

3.2 Ränterisk

Den genomsnittliga räntebindningstiden på skulden skall ligga i intervallet 2 – 6 år. Högsta tillåtna räntexponering under kommande tolv månaders period är 30 %.

3.3 Valutarisk

Valutarisk är inte tillåtet när det gäller:

- finansiella tillgångar och skulder
- försäljningar och köp av varor eller tjänster av väsentligt belopp.

Valutasäkring skall göras vid köp/försäljning av varor och tjänster i utländsk valuta som överstiger 500 000 kronor.

3.4 Derivatinstrument

Derivatinstrument får inte användas i spekulativt syfte utan endast för ränte- och valutasäkring.

3.5 Placeringar

Långfristigt överskott av likvida medel skall användas till amortering av befintliga lån.
Kortfristigt överskott av likvida medel skall placeras hos finansavdelningen.

Bilaga 1**Definitionsbilaga till finansiella anvisningar****Kreditrisk**

Kreditrisk är risken att motparten i en transaktion inte fullgör sina förpliktelser. Kapitalrisk, motpartsrisk och systemrisk ingår i kreditrisker.

Motpartsrisk

Placeringar och/eller derivatexponeringar är koncentrerade till ett begränsat antal motparter, till en viss bransch och/eller geografiskt område etc. vilket kan innebära ökad kreditrisk. Risken hanteras inom ramen för hanteringen av kreditrisker.

Ränteomsättningsrisk

Ränteomsättningsrisk är risken att stadsskulden omsätts till ofördelaktiga räntor.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt. Ränterisk och valutarisk är olika former av marknadsrisk.

Ränterisk

Ränterisk är risken att värdet på tillgångar och skulder förändras på ett ofördelaktigt vis då räntenivåer ändras.

Valutarisk

Valutarisk är risken att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta, omräknat till svenska kronor, förändras på ett ofördelaktigt vis.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att staden inte lyckas låna för att täcka förfallande lån, alternativt betalar mycket höga räntor för att kunna låna överhuvudtaget.

Operativ risk

Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Månadsrapport februari 2015

Reningsresultat

Resultat	Medelvärde mg/l		
	Fosfor	Kväve	BOD ₇
Februari 2015	0,16	8,6	8,5
Året	0,15	8,8	8,4
Mars-maj	-	-	-
Juni-aug	-	-	-

Villkor i utgående vatten

Fosfor, mg/l

Gränsvärde för året 0,4

Riktvärde för året 0,3

Mars-maj, riktvärde 0,3

Juni-augusti, riktvärde 0,3

Kväve, mg/l

Riktvärde för året 10

BOD₇, mg/l

Gränsvärde för året 10

Kommentarer till februari månads reningsresultat

Hydraulisk belastning

Tillrinningen under februari var 4,8 m³/s i medeltal. Förbildning¹ av biosteget har inte skett.

Sedimentering

Slamegenskaperna har varit bra och kapaciteten på eftersedimenteringen har varit hög, vilket var gynnsamt för reningen med tanke på den höga tillrinningen.

Kemiska och biologiska processer

Förfällningsförsöket på försedimenteringen avslutades i början av februari. Försökets syfte var att undersöka om förfällning skulle kunna användas som ett verktyg för extra BOD-reduktion under årets kalla månader. Förfällning har skett på samma sätt som vid direktfällning med skillnaden att efter fällningssteget har vattnet förts vidare till aktiv slam. Försöken kan förväntas ha positiv effekt på BOD-ningen.

Tillgänglighet reningssteg

På biobäddarna har åtgärder gjorts på pumparna vilket har lett till sänkt kapacitet. Detta har påverkat kvävereningen något.

Reningsresultaten i förhållande till gällande utsläppsvillkor framgår av tabellen ovan. Övriga utsläppsvärden framgår av bilagorna.

Slamavvattning har enbart skett på Ryaverket. Totalt producerades 4149 ton slam. Under sista veckan i februari har fullskaletest med centrifugleverantörer påbörjats. Testerna kommer att fortsätta under mars månad och syftar till att utvärdera olika maskintypers effektivitet.

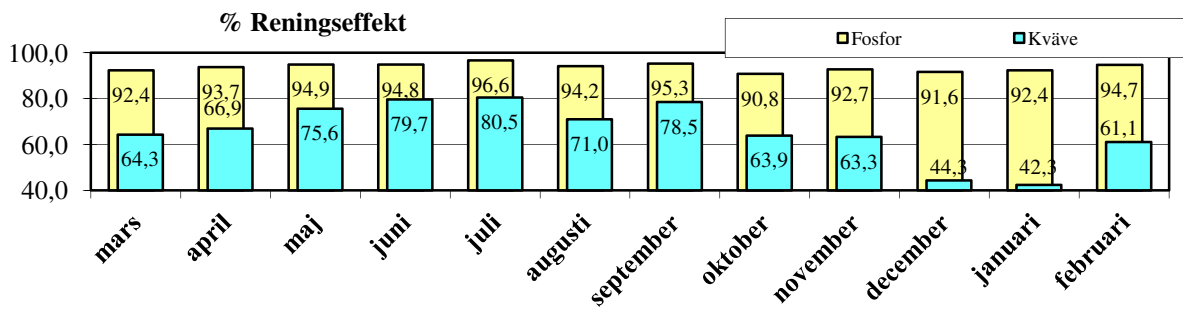
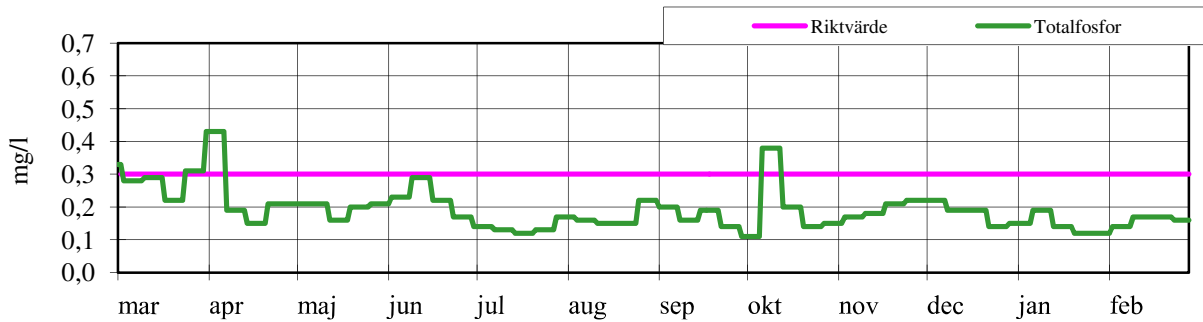
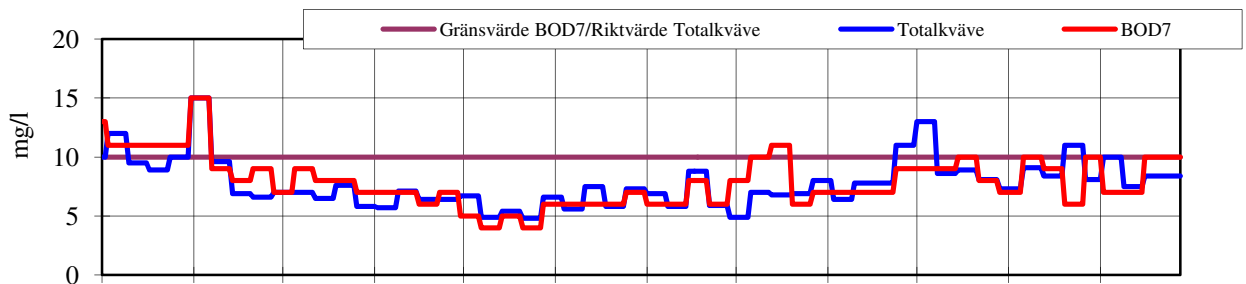
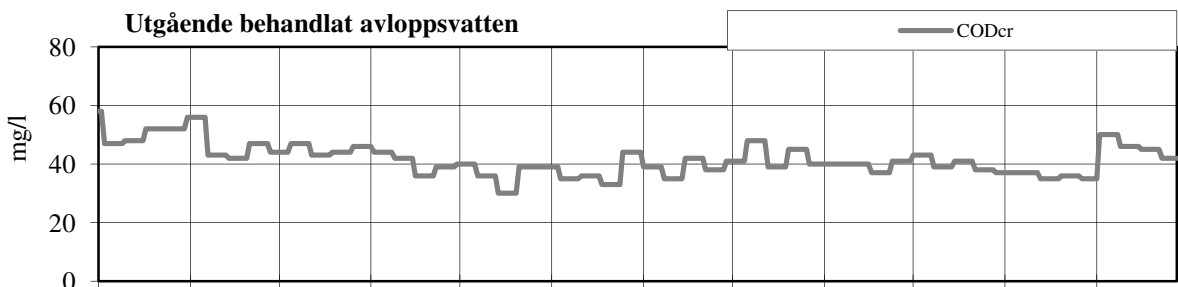
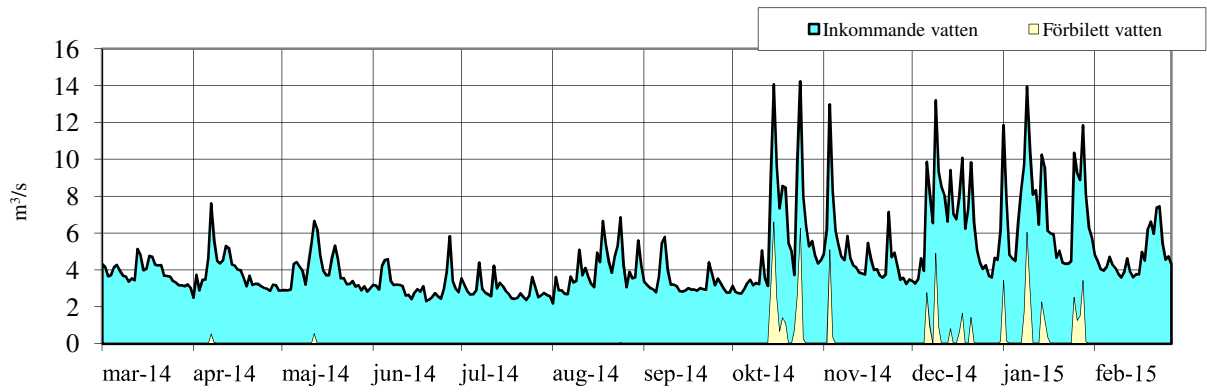
Vattenanalyser av fosfor, kväve, BOD₇, TOC samt metaller utförs vid Kretslopp och vattens laboratorium, Lackarebäck. Slam analyseras av ALcontrol och ALS Scandinavia (vismut). Från och med januari 2015 analyseras slam veckovis. Ett utökad antal parametrar i slam analyseras varje kvartal.

Bilagor

1. Diagram vattenanalyser och flöden
2. Analysresultat vatten och massbalanser
3. Analysresultat slam

¹ Avloppsvatten som vid höga flöden leds förbi den biologiska behandlingsprocessen. Vattnet gallerrensas i två steg, 20 och 2 mm galler, innan det behandlas med kemisk fällning och sedimentering (kemisk+mekanisk rening) eller enbart sedimentering (mekanisk rening).

Diagram, vattenanalyser, flöden och reningseffekt

Flöden februari 2015 (dygnsmedelflöden)

Inkommande vatten ²			Kemiskt/biologiskt behandlat ³			Förbilett vatten ¹		
medelflöde	max	min	medelflöde	max	min	medelflöde	max	min
m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s
4,77	7,45	3,60	4,77	7,45	3,60	0,00	0,00	0,00

Analysresultat vatten

Februari		Inkommande vatten ²			Utgående vatten ⁴		
		medel	max	min	medel	max	min
Totalfosfor	mg/l	3,0	3,6	1,7	0,16	0,17	0,12
COD _{Cr}	mg/l	301	340	160	46	50	35
BOD ₇	mg/l	136	190	72	8,5	10	7,0
Totalkväve	mg/l	23	25	13	8,6	10	7,5
Ammoniumkväve	mg/l	16	18	8	5,6	6,2	4,8
TOC ⁵	mg/l	48	48	48	13	13	13
Kvicksilver	ug/l	0,08	0,16	0,05	0,03	0,04	0,02
Kadmium	ug/l	0,09	0,10	0,07	0,003	0,01	0,00
Bly	ug/l	2,1	2,9	1,6	0,09	0,22	0,06
Koppar	ug/l	52	63	42	6,9	8,0	5,6
Krom	ug/l	2,3	2,9	1,7	0,3	0,3	0,2
Nickel	ug/l	2,9	3,2	2,6	2,3	2,7	2,1
Zink	mg/l	78	100	56	14	21	12

Massflöden

vecka 6-9		Inkommande avloppsvatten	Avvattnat Slam	Utgående Vatten ⁴	Procentuell Avskiljning %	Diff i balansen %
Fosfor	ton	35	22	2	95	31
Kemisk syreförbrukning	ton	3479	-	523	85	
Biologisk syreförbrukning	ton	1611	-	100	93	
Totalkväve	ton	259	38	99	62	
Ammoniumkväve	ton	185	11	64	65	
Kvicksilver	kg	0,92	0,42	0,32	66	20
Kadmium	kg	1,0	0,91	0,03	97	9
Bly	kg	25	21	0,98	96	12
Koppar	kg	591	388	78	87	21
Krom	kg	27	25	2,8	90	-4
Nickel	kg	34	16	26	22	-26
Zink	kg	912	579	156	83	19

² Obehandlat avloppsvatten³ Avloppsvatten som genomgått hela den ordinarie behandlingsprocessen.⁴ Samlat utgående vatten där både det vatten som genomgått ordinarie behandling och förbilett vatten ingår.⁵ TOC analyseras på ett veckoprov under månaden, normalt första hela veckan i månaden.

Halter i slam ⁶

Vecko- nr.	pH	TS %	GR % TS	N _{tot} g/kg TS	NH ₄ g/kg TS	P g/kg TS	K g/kg TS	Mg g/kg TS	Ca g/kg TS	Fe g/kg TS	Hg mg/kg TS	Cd mg/kg TS	Pb mg/kg TS	Cu mg/kg TS	Cr mg/kg TS	Ni mg/kg TS	Zn mg/kg TS	Ag mg/kg TS	Bi mg/kg TS	Cd/P kvot	Mängd slam ton/vecka
1	8,2	25%	43%	42	14	26	3,6	4,6	18	53	0,49	1,00	26	450	29	19	650	1,4	4,67	38	598
2	8,1	26%	43%	40	12	26	3,6	4,5	18	52	0,45	1,10	33	450	27	20	710	1,5	4,35	42	920
3	7,8	26%	44%	41	13	22	3,4	4,3	16	46	0,47	0,95	25	400	27	18	620	1,5	3,93	43	1 502
4	8,0	26%	43%	40	12	25	3,7	4,6	17	50	0,44	1,00	26	450	31	19	660	1,5	3,14	40	1 299
5	7,8	24%	43%	44	11	22	3,3	4,1	16	42	0,42	0,84	25	410	50	25	590	1,5	4,06	38	1 486
6	7,2	25%	43%	41	12	23	3,3	4,2	16	43	0,42	1,00	23	400	28	18	590	1,3	4,74	43	1 344
7	7,6	24%	43%	40	12	24	3,4	4,2	17	44	0,37	0,85	22	410	27	16	620	1,5	4,72	35	863
8	8,1	25%	42%	42	11	25	3,2	4,3	18	47	0,41	1,00	23	440	28	17	630	1,4	11	40	536
9	6,8	25%	42%	44	12	26	3,5	4,5	19	47	0,61	1,1	23	450	27	18	690	1,7	5,97	42	1 010
Medel:	7,7	25%	43%	42	12	24	3,4	4,4	17	47	0,5	1,0	25	429	30	19	640	1,5	4,0	40	1062

⁶ Analyserna är utförda på samlingsprov från en vecka och är utförda vid ackrediterat laboratorium

Fredrik Davidsson, Carina Blid,
Cecilia Press, Lars Nordén

Rapport från Uppströmsenheten

Information om händelser 2015-01-30 -- 2015-04-13

Remissyttranden enligt miljöbalken

Miljödomstolsförhandlingar har genomförts för **Landvetter flygplats**. Vi är inte överens med Swedavia AB som äger flygplatsen om att det behövs villkor för utsläpp till spillvattennätet. De hävdar att det räcker med ett avtal med kommunen. Få se vad domstolen säger. I gällande tillstånd finns villkor för utsläpp till spillvattennätet.

SKF har lämnat en anmälan till miljöförvaltningen. Bolaget kommer att flytta ihop testning och kundservice i en ny byggnad. Vi har granskat anmälan men avstått yttrande då vi inte hade några synpunkter.

Miljöåtervinning i Västra Götaland AB i Hjällbo har överklagat sitt tillstånd för mellanlagring av farligt avfall. I tillståndet ingår även en tvättanläggning för tunga fordon med maximalt 2000 tvättar årligen. Bolaget har överklagat utsläppsvillkoren för tvättanläggningen. Vi har i yttrandet över överklagan vidhållit att bolaget har fått rimliga villkor för tvättanläggningen.

Cleanpipe Sverige AB, Äspered har överklagat sitt tillstånd för mellanlagring av farligt avfall. I tillståndet ingår en tvättanläggning för tunga fordon. Bolaget har överklagat begränsningen av tillståndets omfattning avseende fordonstvätten. Enligt bolaget begränsar tillståndets utformning användningen av tvätten på ett sådant sätt att inte hela fordonsflottan kan tvättas. Vi har i vårt yttrande bedömt att bolagets förslag till ändring är motiverad.

Vi har lämnat ett yttrande till miljöförvaltningen angående **Carlanderska sjukhuset** anmälan om en **kopparreningsanläggning** för dagvatten. Carlanderska sjukhuset har fått bygglov för att bygga till. I bygglovet ingår nya byggnader med kopparkoppar. Vi har i yttrandet meddelat att vi anser att det inte är rimligt att tillåta att nya byggnader byggs med kopparkoppar då andra verksamheter i Göteborgs Stad av miljöskäl planerar för att successivt ersätta kopparkoppar med andra takbeklädnader. Merparten av vattnet från taken på Carlanderska Sjukhuset avrinner till den kombinerade spillvattenledningen i Eklandagatan. I vårt yttrande över kopparreningsanläggningen har vi sagt att utgående halter ska klara de halter som miljöförvaltningen kan acceptera som utsläpp till Mölndalsån vilket hade varit recipient om inte avloppssystemet på platsen varit kombinerat.

Elanders Sverige AB i Mölnlycke har inkommit med anmälan om upphävande av tillstånd gällande befintlig grafisk verksamhet. Tillståndet erhöles när gränsen för tillståndsplikt var förbrukning av 10 ton lösningsmedel, gränsen har nu ändrats till 25 ton lösningsmedel vilket är långt under Elanders förbrukning. Utgående processpillvatten består av sköljvatten från CTP-anläggningarna innehållande kaliumhydroxid (basiskt) samt upplösta substanser från tryckplåten i form av organiska hartser och färgämnen. Gryaab anser att vattnet kan fortsätta att avledas om sammansättningen på processavloppsvattnet inte har ändrats från tidigare utredning i samband med ansökan 2004. Bolaget bör, trots upphävande av tillstånd, fortsätta att följa upp pH, susp, metaller samt BOD och COD i

utgående vatten inom ramen för egenkontroll. Provtagning, i form av processdygnessamlingsprov, bör ske minst en gång per år.

Hans Andersson Recycling AB, Göteborgs kommun, ansöker om tillstånd för befintlig och utökad verksamhet. Länsstyrelsen har i efterfrågat om det finns kompletteringsbehov och Gryaab anser att några smärre saker behöver beskrivas bättre.

Akzo Nobel (fd Eka Chemicals) Bohus, kommer i en av sina fabriker byta ut nuvarande kemikalie mot en annan typ. Länsstyrelsen har bett Gryaab lämna yttrande och vill från Akzo ha svar på några frågor rörande vilka mängder det handlar om och om utsläppsbegränsande åtgärder.

Alucrom, Göteborgs kommun, ska etablera en ny verksamhet i Torslanda som kommer att ersätta fyra andra anläggningar som finns inom bolaget. Verksamheten är ytbehandling av metallkonstruktioner med fram för allt luftutsläpp av lösningsmedel. Gryaab har till Länsstyrelsen lämnat synpunkter på några smärre punkter som ansökan behöver kompletteras med.

Utsläpp

Den 9 februari förkom **bensinlukt i Stenkolsgatan** på Ringön. Ingen källa hittad av Kretslopp och Vatten och Gryaab.

Estrella tappade den 31 mars ut 170 l slask innehållande labkemikalier till spillvattennätet. Innehållet bestod förutom produkt, vatten, silvernitrat, svavelsyra och polyvinylalkohol. Utsläppet motsvarade ca 85 gram silver, vilket är något mer än det som kommer till Ryaverket under ett medeldygn. Vi har meddelat att Estrella får tömma sina fettavskiljare och köra innehållet för omhändertagande som farligt avfall, vilket är genomfört. Vi har skickat inkommande vatten för perioden för analys av silver. Om förhöjda silverhalter i slammet kan konstateras som en följd av utsläppet kommer inte Revaqpartierna att godkännas. Estrella har meddelat att åtgärder kommer att vidtas för att förhindra en upprepning.

Wärtsilä, Göteborgs kommun, har åter haft ett utsläpp av oljeförorenat vatten trots att vid tidigare utsläppet i vintras, så vidtogs tillräckliga åtgärder. Sanering har skett både inomhus och utomhus. Troligen är mängderna ganska begränsade som har kommit till avloppsnätet, ca 30-50 liter olja är en gissning nu. Miljöförvaltningen kommer sannolikt att lämna till Polis och åklagare en anmälan om misstänkt miljöbrott. Bolaget utreder själva händelsen.

Övrigt

Räddningstjänsten, Storgöteborg, har för avsikt att börja tvätta all sin utrustning själva. I dag lämnas kläder bort för extern tvättning och övrig utrustning spolats av (oljeavskiljare finns). Nu vill de ta ett samlat grepp och på ett miljövänligt sätt. Provtagning har skett och de har själva kommit fram till att rening behövs. Vi har angett i skrivelse att reningsutrustning måste utredas och införskaffas så att halterna av organiskt innehåll, metaller, partiklar kan hållas på en tillräckligt låg nivå.

Volvo VCC (Torslanda). Efter det att Gryaab i december skickade brevet till Volvo har ärendet fortsatt på politisk och VD-nivå. I brevet från december stod att processvattnet måste renas från organiskt innehåll för att vara fortsatt anslutet till Ryaverket. Brevet var genomarbetat av Gryaab (VD, Avdelningschef, miljökemist och handläggare) samt Kretslopp och vatten (stabschef). Brevet undertecknades sedan av Ann Mattsson och Carina Blid på Gryaab.

Volvo har i januari och mars återkommit med två dokument till Kretslopp och vatten som sedan skickat dokumentet för bedömning till Gryaab.

Dokumentet som Volvo lämnat till Kretslopp och vatten skulle enligt Volvo förklara tensiden som ingår i ett av de olika processvatten som lättnedbrytbar. Gryaabs Miljökemist och Miljöingenjör ansåg dock att dokumentet inte ändrar Gryaabs uppfattning om tensiden. I säkerhetsdatabladet anges att tensiden bara är primär nedbrytbar dvs ej lättnedbrytbar. Kravet från uppströmsenheten på andra verksamheter som t.ex. fordonstvätt är att tensider ska vara lättnedbrytbara och vara miljögodkända.

Kretslopp och vatten har nu för avsikt att anlita en teknisk expert för att utreda tensidens egenskaper. Den tekniska experten ska både Volvo och Kretslopp och vatten dela kostnaderna för. Även en konsult har anlåtts av Kretslopp och vatten för att vara Kretslopp och vatten behjälpliga och biträda i Volvo-ärendet.

Läget i miljöbalksprocessen är följande. Volvo har till Mark- och miljödomstolen, sista mars 2015, lämnat ett svar på domstolens föreläggande. Föreläggandet innebar att Volvo skulle lämna uppgifter i vattenutsläppsfrågan och även lämna de uppgifter som Länsstyrelsen, Miljöförvaltningen och Gryaab ansåg sig behöva i provotidsutredningen. Mark- och miljödomstolen kommer att skicka ut Volvos svar snart till remissinstanserna bl.a. Gryaab för yttrande.

Hantering av dispens mm för **användande av berggrummen i Syrhåla** har diskuterats med Länsstyrelsen. Nu har vi ett beslut som innebär att vi talar om för Länsstyrelsen när vi vill använda Syrhåla och varför. I akuta lägen, t ex vid utsläpp på nätet, så kan Länsstyrelsen meddelas i efterhand.

Möln dal Energi har för avsikt att ansöka om förnyat tillstånd enligt miljöbalken för verksamhet vid **Riskullaverket** i Möln dal. Ansökan avser, i huvudsak, en ökning av olika typer av bränslen som förbränns. Det tillkommande bränslet är huvudsakligen utsorterat träavfall. Gryaab fick inte kallelse till samrådsmötet den 22 dec 2014 och har kommenterat att vi önskar få kallelser framöver. Enligt samrådsunderlaget leds, utöver sanitärt avloppsvatten, två typer av vatten till spillvattennätet. Spillvatten från golvbrunnar där risk för oljespill föreligger leds via oljeavskiljare samt processpillvatten från pannor via nedblåsningstankar. Gryaab efterfrågade en tydlig beskrivning av uppskattade mängder samt sammansättningen på det s.k. processpillvattnet i ansökan. Gällande oljeavskiljaren bör Bolaget säkerställa att inget leds till oljeavskiljaren som inte avskiljs eller som påverkar oljeavskiljarens funktion negativt.

Pilotförsök med rening av lakvatten utförs på deponi **Brudare mossen**. Rening sker via en s.k. Actiflow-pilotanläggning. Under pilotförsöken leds både avskilt slam samt fällningskemikalier till Ryaverket. Gryaab har accepterat detta tillfälliga delflöde i samband med testkörning av pilotanläggningen.

Swerea IVF, ett forskningsföretag i Möln dal, önskar bedriva en demonstrationsanläggning för våtspridning av cellulosa-fibrer. Miljöförvaltningen som anser att detta inte är en anmälningspliktig/tillståndspliktig verksamhet har rådfrågat Gryaab angående eventuell utsläppskontroll på vattnet. Gryaab har föreslagit en engångs-screening på processvattnet som innebär uppföljning av utvalda metaller som kan tas upp av växter samt analys av organiska parametrar i form av BOD och COD.

Bilia Personbilar AB har inkommit med anmälan om ändring av reningsverk för fordonstvätt. Bolaget önskar installera nytt reningsverk, till det nya reningsverket ska även koncentrerat vatten från däcktvätt ledas. Underlaget är bristfälligt då det gäller halter i det koncentrerade däcktvättsvattnet och

Gryaab anser att förstahandsalternativet bör vara att skicka det förbrukade däcktvättsvattnet för destruktions (ca 300 liter efter 300 däcktvättar). Om Bolaget väljer att behandla det koncentrerade däcktvättsvattnet ska Bolaget säkerställa att riktlinjer för fordonstvättar i form av förorening per tvättad bil hålls och att kvalitén på utgående processpillvatten inte äventyras.

Kretslopp och Vatten informerade oss om frätskador på en servis i samband med normalt renoveringsarbete i anslutningsledningar till **Swedish Match** samt en ”slemmig beläggning” i en av deras nedstigningsbrunnar. Vi gjorde ett platsbesök för att utreda problematiken. Vi ville försäkra oss om att den nya servisen inte skulle påverkas av Bolagets processer. Det framkom att de rengör sina blandare med främst basisk CIP-lösning och var 20:e tvätt med en sur lösning. Bolaget håller på att installera en ny reningsanläggning bestående av utjämnigstank samt slamavskiljare. När denna är på plats kommer det utgående tvättvattnet att neutraliseras i utjämnigstanken. För att redan nu minimera ledningspåverkan av den sura CIP-lösningen föreslogs att en basisk tvätt skulle utföras direkt efter sur tvätt. Den ”slemmiga beläggningen” kunde troligen härröras till ett skummande rengöringsmedel som Bolaget slutat använda för ca 8 år sedan. Bolaget skulle rengöra brunnen och därefter kontrollera att beläggningen inte återkommer.

Platsbesök i nyanslutna **Floda** utfördes i under mars för att säkerställa att påkopplingen inte medfört nya delströmmar av processpillvatten från industrier till Ryaverket. Inga industrier kunde hittas, enbart några restauranger, två bensinmackar och en fordonstvätt.

PoP
Bosse Enström

Lägesrapport

EN2013, Förbättrad kvävereringskapacitet

Projektering

Arbetshandlingar för betongentreprenad BE04 är i princip klart. De återstår några få ritningar. Projektering av invändigt smide är klar. Utvändigt smide påbörjas om ca.2 veckor. Projektering av ombyggnader i befintliga angränsande byggnadsdelar startar efter att bygg PM BE04 är klara. Arkitekt arbetar med att justera förslaget efter de förändrade förutsättningar som har getts till dem. Bl.a. har det tillkommit en rörbrygga på EN.

Processteknisk utrustning projekteras med hjälp av ÅF Industry AB. Merparten av förfrågningshandlingarna är klara.

VVS och El-projekteringen är i stort klar. Granskning av handlingar kommer att ske under april.

Nitrifikationsbassängen

BE04 entreprenaden som bl.a. innefattar bassänger, kulvertar och tätt hus pågår.

Upphandling

ME02 Annonserad. Sista dag för att lämna anbud är 7 maj.

ME03 Annonserad. Sista dag för att lämna anbud är 2 juni.

ME04A, Annonserad. Sista dag för att lämna anbud är 21 april.

ME05 och ME06 är beställda

ME07 är beställd. Rörliga bärare levereras fr.o.m. juni till november 2015.

Tider

Tidplanen är i stora delar sammanflätad med DC. En hel del arbete med tidplanen i projektens slutfas återstår, bedömningen är driftstart av EN efter semestern 2016.

Ekonomi

Totalt har fakturerats ca 87 mkr och beställt 107 mkr i projektet till och med 2015-03-02-31.

BE01 Schaktentreprenad är klar och den blev billigare än beräknat. Summa oförutsätt och index på 40 mkr är kvar. Slutprognosen för projektet är oförändrad och inom 360 mkr.

Genomförande

BE04 Entreprenad: Gjutning av väggar och valv över kulvertar pågår.

Grundförstärkning under driftcentralen pågår.

Komplettering med luftning och 100 m³ rörliga bärare i 5 ED bassänger pågår.

PoP
Mats Strandberg

Lägesrapport för projekt Lokaler 2009 DC

Projektläget

Projektet fortlöper enligt plan. Projekteringen av DC gjordes klar i september och har lagts på hyllan. Projektet är uppdelat i 3 huvudentreprenaden:

- BE01, schaktentreprenad, som är avslutat.
- BE04, platsgjuten betong, stomme och tät hus, pågående entreprenad med slutdatum vår 2016
- BE06, stomkomplettering som ska upphandlas under vår 2016.

Projekteringsunderlaget ska sammanställas till komplett förfrågningsunderlag BE06. Detta planeras starta i december 2015 och vara klar i februari 2016 varpå upphandlingen annonseras. Upphandlingen planeras vara klar i maj 2016.

Ekonomi

Budget för projektet DC är 74 mkr., beräknad projektkostnad är 105 mkr varav 1,9 mkr utgörs av reserv för oförutsätt och ca 6 mkr för index/prisutveckling sedan kalkyl 2012.

Totalt 42,8 mkr är beställda varav 14,8 mkr är upparbetade.

Kostnadsprognosen för projektet är fortsatt 105 mkr.

När BE06 är upphandlad kan prognosen göras med större säkerhet.

Byggkonjunkturen 2015-2016 förväntas påverka både antal anbud och prisnivå.

Tidplan

Planeringen för projektet är i dagsläget:

- Förfrågningsunderlag BE06 2015-12 – 2016-02.
- Upphandling BE06 2016-03 – 2016-05.
- Byggnation BE06 2016-07 – 2017-08.
- DC klar för inflyttning 2017-09.

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
2015-01-27	0059/15	Förtroendevalda till Gryaabs Bolagsstämma 2015	Ale kommun - Val av 1 revisorsersättare för Gryaab AB för tiden från ordinarie bolagsstämma 2015 till och med ordinarie bolagsstämma 2016	kommunstyrelsen Ale kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-01-27	0059/15	Förtroendevalda till Gryaabs Bolagsstämma 2015	Ale kommun - val av ersättare till styrelsen för Gryaab AB för tiden från ordinarie bolagsstämma 2015 till och med ordinarie bolagsstämma 2016	Kommunstyrelsen Ale kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-01-27	0061/15	Planärenden 2015	Synpunkt på Detaljplan Stora Viken 2:1, Ale kommun	Plan- och byggenheten Gryaab AB / Ale kommun	Sven-Ove Pettersson
2015-01-27	0063/15	Försumbart stöd 2015	Intyg om försumbart stöd - Vinnova	Gryaab AB / Vinnova	Christina Suneblad
2015-01-27	0065/15	Samordnad recipientkontroll	Synpunkter ang hearing vattenanknutna recipientkontrollen	Gryaab AB / Hav och vatten	Jan Mattsson
2015-01-27	0146/15	Interna rapporter	Gryaab_rapport 2015:1 - Framtida skivfilterkapacitet	Gryaab AB	
2015-01-28	0111/15	Delegationer vid frånvaro	Delagation VD 30/1 2015		Line Norlin

Datum	Diariennr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
				Gryaab AB	
2015-01-28	0126/12	Deponi Syrhåla 765:28, Flatholmen	Förfrågan om undersökning för deponin på Syrhåla 765:28	Miljö Göteborgs stad / Gryaab AB	Jan Mattsson
2015-01-29	0062/15	BPS - Börjesson Pipe Systems AB	Rabattbrev 2015 - 10%	BPS AB / Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-01-29	0111/15	Delegationer vid frånvaro	Milijana Popovic ersätter Karin van der Salm som AC Pop 20150130	Gryaab AB	Line Norlin
2015-01-29	0111/15	Delegationer vid frånvaro	MBG ersätter SOP som AC 20150130	Gryaab AB	Line Norlin
2015-01-30	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	Fråga och svar - val av masterprogram	Isabella Fröderberg privatperson / Gryaab AB	Ellinor Günther
2015-01-31	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	Fråga och svar - Doseringsmått	BMSS Västra Göteborg / Gryaab AB	Ellinor Günther
2015-02-02	0045/14	Månadsrapport - Reningsresultat	Gryaabs månadsrapport december 2014	Gryaab AB	Jan Mattsson
2015-02-02	0045/14	Månadsrapport - Reningsresultat	Korrigerad Gryaabs månadsrapport december 2014		Jan Mattsson

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
				Gryaab AB	
2015-02-02	0053/15	MAKULERAD - Begäran om allmänna handlingar	Arvoden och gruppindelning för de kommunala bolagen 2015	Stadsledningskontoret, ledningsstaben Göteborgs stad / Gryaab AB	Anders Åström
2015-02-02	0059/15	Förtroendevalda till Gryaabs Bolagsstämma 2015	Ale kommun - val av två representanter till ägarrådet för Gryaab AB	Kommunstyrelsen Ale kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-02	0111/15	Delegationer vid frånvaro	OFR ersätter DLU 3-4 feb	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-02	0212/08	Serviceavtal vattenkylare med kolsyra	Tilläggsavtal vattenkylare	Gryaab AB / Vattentornet Aqua Concilio AB	Christina Suneblad;Jan Olson
2015-02-03	0066/15	Fruktleveranser	Tjänsteavtal för fruktleveranser fr.o.m 2015-06-01	Gryaab AB / Sodexo AB	Christina Suneblad
2015-02-03	0146/11	Riskanalyskonsult 2011	Avtalsförlängning - ny period 2015-06-01 - 2016-05-31	Gryaab AB / Neste Jacobs AB	Doug J Lumley
2015-02-03	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	Fråga och svar - kundbesök WIAB	WIAB / Gryaab AB	Ellinor Günther
2015-02-03	0157/15	Förfrågningar och synpunkter	Fråga och svar - Kan detta vara	Berit Palmén	Ellinor Günther

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	en biobärare?	privatperson / Gryaab AB	
2015-02-04	0059/15	Förtroendevalda till Gryaabs Bolagsstämma	Lerums kommun - val av ombud och styrelseledamot	Lerums kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-04	0111/15	Delegationer vid frånvaro	MOL ersätter KSA 20150205-20150215	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-04	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	Fråga och svar - Studiebesök Floda reningsverk	Kristina Tillenius Lilla Safiren Stenkullen / Gryaab AB	Ellinor Günther
2015-02-05	0070/15	Projekt - Flyktväg Röda Sten	Beslut om bygglov samt kallelse till tekniskt samråd_Majorna 140:22 - BN 2014-004491	Stadsbyggnadskontoret Göteborgs stad / Gryaab AB	Mats Benkel
2015-02-05	0111/15	Delegationer vid frånvaro	RWA ersätter DLU 6/2	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-06	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbud - Purac Division	Purac Division / Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-06	0125/09	Ansökan om dispens om deponering av avfall i Syrhåla	Tillbakadragande av Ansökan om dispens enligt Förordning om deponering av avfall	Miljöskyddsensheten Gryaab AB / Länsstyrelsen Västra götaland län	Lars Nordén

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
2015-02-06	0150/14	Tjörns kommun - slamtöming	Medgivande för tillfälligt avsteg från gällande avtal under november och december 2014	Tekniska avdelningen, VA Gryaab AB / Tjörns kommun	Sven-Ove Pettersson
2015-02-09	0068/15	Årsstämma 2015	Kallelse till årsstämman 2015-03-09	Gryaab AB / Gryaabs ägare och ombud	Anders Åström
2015-02-09	0073/15	Digital va-karta över avloppsledningsnätet och tillhörande tunnlar i Göteborg	Överenskommelse om utlämning av digital va-karta till Kretslopp och vatten	Kretslopp och vatten Gryaab AB / Göteborgs stad	Sven-Ove Pettersson
2015-02-10	0053/15	Arvoden för förtroendevalda 2015	Korrigerat skrivfel gällande arvode för bolag i grupp C	Stadsledningskontoret Göteborgs stad / Gryaab AB	Mats Ödman
2015-02-10	0068/15	Årsstämma 2015	Adresslista för manuella utskick	Gryaab AB	Anders Åström
2015-02-10	0068/15	Årsstämma 2015	Granskningsrapport för 2014	Stadsrevisionen Göteborgs stad / Gryaab AB	Anders Åström
2015-02-10	0071/15	Ändrad inkopplingspunkt för dag-/spillvatten från Gustav Adolfs Torg	Medgivande till Kretslopp och Vatten om ändrad flödesriktning och inkopplingspunkt - ny anslutning tunnel 721	Kretslopp och Vatten Gryaab AB / Göteborgs stad	Sven-Ove Pettersson
2015-02-10	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr	Anbud_Imtech VS-teknik, Industrirör	Imtech VS-teknik, Industrirör	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		0085/13/700			
2015-02-10	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbud - Rodoverken AB	Rodoverken AB / Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-10	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbud - Weronit AB	Weronit AB / Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-10	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbud - Cppr service management EM AB	Coor service management EM AB / Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-10	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbud - Goodtech Environment AB	Goodtech Environment AB / Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-10	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Förfrågningsunderlag - sammanställning av avtalade försäkringar, administrativa föreskrifter, mängdförteckning med kravspecifikation och anbudsformulär	Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-02-10	0111/15	Delegationer vid frånvaro	FDA är TF AC på UKM 2-6/3	Gryaab AB	Line Norlin

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
2015-02-10	0111/15	Delegationer vid frånvaro	LNO är AC på UKM under två perioder framöver, se dokumentet.	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-11	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbudsöppning	Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-12	0059/15	Förtroendevalda till Gryaab's Bolagsstämma 2015	Partille kommun - val av ombud med ersättare	Kommunstyrelsen Partille kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-12	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Tilldelningsbeslut	Gryaab AB / SK Licenssvets AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-13	0059/15	Förtroendevalda till Gryaab's Bolagsstämma 2015	Göteborgs stad - val av ledamöter, suppleanter och lekmanarevisor samt lekmanarevisorsuppleant - PU KF 2015-01-29 § 8 - valberedningen	Stadsledningskontoret, juridiska avdelningen Göteborgs stad / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-13	0061/15	Planärenden 2015	Synpunkt Konstruktionsvägen, Mölnlycke. Ändring av detaljplan för del av Solsten 1:114 m.fl.	Plan- och byggenheten Gryaab AB / Mölnlycke kommun	Sven-Ove Pettersson
2015-02-13	0061/15	Planärenden 2015	Synpunkt på detaljplan för bostäder vid	Stadsbyggnadskontoret	Sven-Ove Pettersson

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
			Glasmästareplatsen inom Stadsdelen Krokslätt i Göteborg - Diariernr 0514/12	Gryaab AB / Göteborgs stad	
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Instruktion till VA-huvudman	Gryaab AB / Gryaabs ägarkommuner	Carina Blid
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Följeblad till instruktion, VA-huvudman - Partille kommun	Samhällsbyggnadskontoret Gryaab AB / Partille kommun	Carina Blid
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Följeblad till instruktion, VA-huvudman - Härryda kommun	Sektor för Samhällsbyggnad Gryaab AB / Härryda kommun	Carina Blid
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Följeblad till instruktion, VA-huvudman - Kretslopp och vatten	Gryaab AB / Kretslopp och vatten	Carina Blid
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Följeblad till instruktion, VA-huvudman - Lerums kommun	Samhällsbyggnad Gryaab AB / Lerums kommun	Carina Blid
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Följeblad till instruktion, VA-huvudman - Ale kommun	Sektor Samhällsbyggnad Gryaab AB / Ale kommun	Carina Blid
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor,	Följeblad till instruktion, VA-huvudman - Mölndals kommun	Tekniska förvaltningen	Carina Blid

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		utsläpp och brand		Gryaab AB / Mölndals kommun	
2015-02-13	0072/15	Informationsutskick till ägarkommuner - olyckor, utsläpp och brand	Följebild till instruktion, VA-huvudman - Kungälv kommun	Samhällsbyggnad Gryaab AB / Kungälv kommun	Carina Blid
2015-02-13	0084/15	Fullmakter	Fullmakt årsstämma 2015-2016 - Mölndals stad	Mölndals stad / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-16	0111/15	Delegationer vid frånvaro	Malin TF AC PoP 20150217 - 20150306	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-16	0153/15	Begäran om allmänna handlingar	Hur många skickas till MIPIM-mässan i Cannes 2015?	Gryaab AB / Allt Åt Alla Göteborg	Mats Ödman
2015-02-16	0153/15	Begäran om allmänna handlingar	Hur många skickas till MIPIM-mässan i Cannes 2015?	Gryaab AB / Allt Åt Alla Göteborg	Mats Ödman
2015-02-17	0074/15	Hypergene AB	Underskrivet avtal - Hypergene AB		Christina Suneblad
2015-02-17	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	Fråga och svar - Skoluppgift om vatten	Linnéa Hellegren privatperson / Gryaab AB	Ellinor Günther
2015-02-17	0157/15	Förfrågningar och synpunkter	Formulär från hemsidan -		Ellinor Günther

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		via Gryaabs hemsida och via direkt e-post	Oljeavskiljare?	Maria Quensel / Gryaab AB	
2015-02-18	0084/15	Fullmakter	Fullmakt årsstämma 2015 - Partille kommun	Kommunkontoret Partille kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-18	0084/15	Fullmakter	Fullmakt årsstämma 2015 - Härryda kommun	Härryda kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-18	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Kompletterande information angående del 3.1 Arbetsmetodik platsmontage	Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-02-18	0089/15	Kontaktlista vid jour och kris	Prioriterad anknytning in till verksamheterna - Jourhavande Statsdirektörs kontaktlista vid jour och kris	Stadsledningskontoret Göteborgs Stad / Gryaab AB	Sven-Ove Pettersson
2015-02-19	0059/15	Förtroendevalda till Gryaabs Bolagsstämma 2015	Mölnbals stad - val av ombud och ersättare	Kommunstyrelsen Mölnbals stad / Gryaab AB	Mina Popal
2015-02-19	0075/15	Laglista arbetsmiljö - WSP Environmental	Avtal om upprättande av arbetsmiljörättslig laglista - WSP Environmental - 2015	Gryaab AB / WSP Environmental	Sven-Ove Pettersson
2015-02-19	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaabs hemsida och via	Fråga & Svar - Studiebesök	SiS ungdomshem Fagared /	Ellinor Günther

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		direkt e-post		Gryaab AB	
2015-02-20	0153/11	Energiskattegranskning	Underlag för skattereduktion på fjärrvärme som levererats under 2014 och som förbrukats i industriell tillverkningsprocess - Anläggningsnummer 30006498 - SNI-kod D 35210	Gryaab AB / Göteborg Energi AB	Anders Åström
2015-02-20	0153/15	Begäran om allmänna handlingar	Svar på - Uppföljning av upphandlingen (Kostsystem) Aivo AB	Foodit / Gryaab AB	Mats Ödman
2015-02-23	0076/15	Ågatans pumpstation - anslutning Järnvägsgatan	Rapport Kapacitetstak Järnvägsgatan och Knappegården	Gryaab AB / Mölndals stad	Sven-Ove Pettersson
2015-02-23	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Frågor och svar - luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B	Gryaab AB / anbudsaspiranter	Christina Suneblad
2015-02-23	0111/15	Delegationer vid frånvaro	RWA ersätter DLU 2015-02-24	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-24	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Kontroll av eventuellt överklagande av tilldelningsbeslut samt inköpsorder	Gryaab AB / Förvaltningsrätten	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-02-24	0084/15	Fullmakter	Fullmakt årsstämma 2015 - Ale		Mina Popal

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
			kommun	Ale kommun / Gryaab AB	
2015-02-25	0111/15	Delegationer vid frånvaro	Delegation för AC-Teknisk försörjning 26 och 27 februari	Gryaab AB	Line Norlin
2015-02-26	0125/09	Ansökan om dispens om deponering av avfall i Syrhålå	Samrådsprotokoll deponering av slam	Miljöskyddsensheten Länsstyrelsen Västra Götalands län / Gryaab AB	Lars Nordén
2015-02-26	0125/09	Ansökan om dispens om deponering av avfall i Syrhålå	Kommentar till Samrådsprotokoll deponering av slam	Gryaab AB	Lars Nordén
2015-02-26	0145/15	Månadsrapporter - reningsresultat	Gryaab's månadsrapport - januari 2015	Gryaab AB	Jan Mattsson
2015-02-26	0153/15	Begäran om allmänna handlingar	Fråga och svar - Begära ut leverantörsfakturor	Glen Granberg okänd / Gryaab AB	Mats Ödman
2015-02-27	0153/15	Begäran om allmänna handlingar	Fråga och svar - Avtal upprättade med Frölunda Hockey	Ingemar Stormlund okänd / Gryaab AB	Mats Ödman
2015-03-02	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Förtydligande avseende punkt 1.2.2	Gryaab AB / anbudsaspiranter	Christina Suneblad

Datum	Diariennr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
2015-03-02	0090/15	eWork Scandinavia AB	Uppdragsavtal 2015-03-02 - 2015-08-31 - IT-tekniker - eWork ref# 68069	Gryaab AB / eWork Scandinavia AB	Mikael Berling
2015-03-02	0133/12	Leverans av metanol	Avtalsförlängning - ny period 2015-07-01 - 2016-06-30	Gryaab AB / Helm Skandinavien A/S	Christina Suneblad
2015-03-02	0133/12	Leverans av metanol	Bekräftelse på restriktioner av användningsområde för metanol	Gryaab AB / Helm Skandinavien A/S	Christina Suneblad
2015-03-03	0077/15	Upphandling - Avlastningsledning 1200 - projekt EN2013-ME06 dnr 0085/13/700	Anbud - SK Licenssvets AB	SK Licenssvets AB / Gryaab AB	Ulf Gingsjö;Christina Suneblad
2015-03-03	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Anbud - Hisingens Industri- och skeppsservice	Hisingens Industri- och skeppsservice / Gryaab AB!	Christina Suneblad
2015-03-03	0125/09	Ansökan om dispens om deponering av avfall i Syrhåla	Samrådsbeslut om deponering av organiskt avfall_Syrhåla 765:248	Miljöskydds-enheten Länsstyrelsen Västra Götalands län / Gryaab AB	Lars Nordén
2015-03-04	0125/09	Ansökan om dispens om deponering av avfall i Syrhåla	Avskriften ansökan om dispens från förbud mot deponering av	Miljöskyddsavdelningen Länsstyrelsen Västra Götalands	Lars Nordén

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
			organiskt avfall	län / Gryaab AB	
2015-03-05	0059/15	Förtroendevalda till Gryaabs Bolagsstämma 2015	Partille kommun - val av ersättare och lekmannarevisor	Kommunfullmäktige Partille kommun / Gryaab AB	Mina Popal
2015-03-05	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Anbud - Rodoverken AB	Rodoverken AB / Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-03-06	0078/15	Fastighetsdeklaration	Fastighetsdeklaration - specialenhet - särskild fastighetstaxering - Rödjan 727:38 - 2015	Gryaab AB / Skatteverket	Mats Ödman
2015-03-06	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Anbud - Purac Division	Purac Division / Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-03-06	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Anbud - SK Licenssvets AB	SK Licenssvets AB / Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-03-06	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Anbud - Aquasvea AB	Aquasvea AB / Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-03-06	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga	Anbud - Goodtech Environment		Christina Suneblad

Datum	Diariennr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	AB	Goodtech Environment AB / Gryaab AB	
2015-03-09	0079/15	Marknadsundersökning - CERN - MS4088/EN	Undersökning för upprättande av register till CERN	CERN European Organization for Nuclear Research / Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-03-09	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Anbudsöppning och tilldelningsbeslut	Gryaab AB	Christina Suneblad
2015-03-10	0082/15	Åtgärdsprogram för havsmiljön	Svar på begäran om yttrande till Göteborgs Stads svar på Havs och vattenmyndighetens samråd om Åtgärdsprogram för havsmiljön	Miljöförvaltningen Gryaab AB / Göteborgs stad	Jan Mattsson
2015-03-10	0083/15	Förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram 2015-2021 - Vattenmyndigheten i Västrehavets vattendistrikt	Gryaab's yttrande - diarienummer 10725/14	Gryaab AB / Miljöförvaltningen Göteborgs stad	Jan Mattsson
2015-03-11	0080/15	HACH-LANGE AB	Audit of our Financial Statements - confirmation of Balances	Gryaab AB / Hach-Lange	Håkan Andersson
2015-03-12	0074/12	Byggkonstruktörstjänster	Indexering för avtalsperiod		Lennart Ekfjorden

Datum	Diariennr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
			2015-04-01 - 2016-03-31	Gryaab AB / Ramböll Sverige AB	
2015-03-12	0111/15	Delegationer vid frånvaro	MBG erätter SOP som AC-TF 2015-03-13	Gryaab AB	Line Norlin
2015-03-13	0081/15	Prenumeration "Mijö och Utveckling"	Kontakt med tidningen Miljö och Utveckling angående strul med fakturering och mottagare	Gryaab AB / Miljö och Utveckling	Lars Nordén
2015-03-13	0081/15	Prenumeration "Miljö och Utveckling"	Kontakt med tidningen Miljö och Utveckling angående strul med fakturering och mottagare	Gryaab AB / Miljö och Utveckling	Lars Nordén
2015-03-18	0086/15	Polisanmälningar 2014	Polisrapporter klotter - Tordelasgatan och Röda Sten	Gryaab AB / Polisen	Sven-Ove Pettersson
2015-03-18	0111/15	Delegationer vid frånvaro	Delegation VD 2015-03-20 - 2015-03-27	Gryaab AB	Line Norlin
2015-03-18	0157/15	Förfrågningar och synpunkter via Gryaab's hemsida och via direkt e-post	Fråga och svar - Provtagningschema, vatten samt rötat slam.	Rodolfo Campos privatperson / Gryaab AB	Ellinor Günther
2015-03-20	0059/15	Förtroendevalda till Gryaab's Bolagsstämma 2015	Göteborgs stad - protokollsutdrag med utslag från valberedningen	Kommunfullmäktige Göteborgs stad / Gryaab AB	Mina Popal

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
2015-03-20	0088/15	Upphandling - Luftare i tillfälliga nitrifikationsbassänger - projekt EN2013-ME01B dnr 0085/13/700	Kontroll av eventuellt överklagande efter tilldelningsbeslut samt inköpsorder	Gryaab AB / Förvaltningsrätten + SK Licenssvets VF AB	Christina Suneblad
2015-03-23	0085/15	Styrelseprotokoll 2015	Protokoll Nr 9/2015 - sammanträdesdatum 2015-02-06	Gryaab AB	Mina Popal
2015-03-23	0085/15	Styrelseprotokoll 2015	Protokoll årsstämma - sammanträdesdatum 2015-03-09	Gryaab AB	Mina Popal
2015-03-23	0085/15	Styrelseprotokoll 2015	Protokoll Nr 1/2015 - konstituerande - sammanträdesdatum 2015-03-09	Gryaab AB	Mina Popal
2015-03-23	0111/15	Delegationer vid frånvaro	Delegation för AC-TF 2015.03.24-25 + 2015.04.01-08	Gryaab AB	Line Norlin
2015-03-24	0070/15	Projekt - Flyktväg Röda Sten	Protokoll tekniskt samråd 2015-03-17_BN 2014-004491	Stadsbyggnadskontoret Göteborgs stad / Gryaab AB	Mats Benkel
2015-03-25	0091/15	Hach Lange	Serviceavtal 97499-A - AP3900 Multilabrobot - avtalstid 2015-03-06 - 2016-03-05	Gryaab AB / Hach Lange	Christina Suneblad
2015-03-25	0111/15	Delegationer vid frånvaro	AJO ersätter DLU 26-27/3		Line Norlin

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
				Gryaab AB	
2015-03-27	0073/09	Rapport för stationär kyl-/värmepumputrustning	Köldmedia rapport Gryaab 2014 - rapport för stationär kyl-/värmepumputrustning (aggregat/anläggning) med HFC-köldmedier enligt SFS 2007:846	Miljöskydd Gryaab AB / Länsstyrelsen Västra Götalands län	Jan Olson
2015-03-30	0053/15	MAKULERAD - Begäran om allmänna handlingar	Praktiska anvisningar och arvodesbestämmelser 2015	Göteborgs stad / Gryaab AB	Anders Åström
2015-03-30	0122/06	Kontrollprogram för spillvattentunnel Lerum-Partille	Årsrapport 2014 tunnel Lerum	Gryaab AB / Länsstyrelsen Västragötaland	Mats Strandberg
2015-03-30	0174/12	Seveso II	Intern plan för räddningsinsats enligt 12 § Sevesolagen - för Gryaab AB, Syrhåla - Diarie nr 456-43183-2014 - Dossienr 1480-1257	Miljöskyddsavdelningen Länsstyrelsen Västra Götalands län / Gryaab AB	Jan Mattsson
2015-03-31	0087/15	Polisanmälningar 2015	Polisrapporter klotter - Bräcke och Bräcke torn	Gryaab AB / Polisen	Sven-Ove Pettersson
2015-03-31	0092/15	Miljörapporter	Miljörapport Ryaverken 2014 - Gryaab rapport 2015:4	Gryaab AB	Jan Mattsson

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
2015-03-31	0092/15	Miljörapporter	Miljörapport Syrhåla 2014 - Gryaab rapport 2015:5	Gryaab AB	Jan Mattsson
2015-04-01	0111/15	Delegationer vid frånvaro	BEN ersätter KSA 2015-04-07 tom 2015-04-08	Gryaab AB	Line Norlin
2015-04-08	0121/14	Ramavtal industrielektriker	Avtalsförlängning Midroc - ny period 2015-07-01 - 2016-06-30	Gryaab AB / Midroc Electro AB	Christina Suneblad
2015-04-08	0121/14	Ramavtal industrielektriker	Avtalsförlängning Imtech - ny period 2015-07-01 - 2016-06-30	Gryaab AB / Imtech AB	Christina Suneblad
2015-04-09	0093/15	Göteborgs stad informerar	Information vid begäran om allmänna handlingar	Stadsledningskontoret Göteborgs stad / Gryaab AB	Mats Ödman
2015-04-10	0145/15	Månadsrapporter - reningsresultat	Gryaabs månadsrapport - februari 2015	Gryaab AB	Jan Mattsson
2015-04-13	0094/15	Länsförsäkringar - Båt	Båtförsäkring - Försäkringsbrev 2040785*1 - period 2015-03-09 - 2016-04-30	LF Göteborg och Bohuslän Länsförsäkringar / Gryaab AB	Sven-Ove Pettersson
2015-04-13	0150/15	Förslagskommittén	Protokoll förslagskommitté 2015-04-01	Gryaab AB	
2015-04-14	0153/15	Begäran om allmänna	Svar på begäran om handling -	Sofia Boo	Mats Ödman

Datum	Diariernr	Ärende	Händelse	Avsändare/Mottagare	Handläggare
		handlingar	fakturor PR och kommunikation	Sveriges Radio / Gryaab AB	

Ekonomi-administration
Kommunikatör
Sofia Cullberg

Studiebesök 2

Studiebesök på Ryaverket perioden 2014-01-01- 2014-12-31

Elever årskurs 4-6, Göteborgs stad

18/2	Victoriaskolan (fri)	Centrum	26
20/2	Berggårdskolan	Angered	20
11/3	Bärbyskolan	Norra Hisingen	30
25/3	Bergums skola	Angered	30
28/3	Bergums skola	Angered	30
31/3	Bagaregårdsskolan	Örgryte - Härlanda	37
10/4	Fenestra Billdal Polstjärnan (fri)	Askim - Frölunda - Högsbo	27
11/4	Flatåsskolan	Askim - Frölunda - Högsbo	30
24/4	Källtorpskolan	Örgryte - Härlanda	27
28/4	Skutehagens skola	Västra Hisingen	22
29/4	Skutehagens skola	Västra Hisingen	28
5/5	Oscar Fredriks skola	Majorna- Linné	26
20/5	Jättestensskolan	Västra Hisingen	27
23/5	Jättestensskolan	Västra Hisingen	25
2/6	Gärdsmisseskolan	Östra Göteborg	22
5/6	Gärdsmisseskolan	Östra Göteborg	20
9/9	ISGR (friskola) årskurs 5	Göteborg	25
15/9	ISGR (friskola) årskurs 5	Göteborg	25
16/9	Backatorpskolan (friskola)	Göteborg	23
18/9	Backatorpskolan (friskola)	Göteborg	18
22/9	Ramsdalskolan årskurs 4	Östra	22
29/9	ISGR (friskola) årskurs 4	Göteborg	28

3/10	ISGR (friskola) årskurs 4	Göteborg	28
6/10	Utbynässkolan årskurs 5	Östra	22
8/10	Resursskolan Linden årskurs 4-6	Göteborg	12
9/10	Utbynässkolan årskurs 5	Östra	17
13/10	Utbynässkolan årskurs 5	Östra	19
21/10	Sverige-finska skolan årskurs 4-6	Göteborg	4
24/10	Ramsdalsskolan årskurs 4	Östra	22
3/11	Fiskebäcksskolan årskurs 4	Västra	30
4/11	Vittra Kronhusparken (friskola) årskurs 4-5	Göteborg	26
7/11	Fenestra Centrum (friskola)	Göteborg	26
14/11	Fenestra Centrum (friskola)	Göteborg	26
17/11	Fenestra St Jörgen (friskola)	Göteborg	20
20/11	Römosse skolan (friskola) årskurs 6	Göteborg	23
25/11	Gamla Långedragsskolan årskurs 5	Västra	27
27/11	Römosse skolan (friskola) årskurs 6	Göteborg	20
2/12	Fiskebäcksskolan årskurs 4	Västra	28
3/12	Fenestra St Jörgen (friskola) årskurs 5	Göteborg	20
	Totalt		938

Elever årskurs 4-6, Övriga ägarkommuner

4/2	Toltorpskolan	Mölndal	27
6/2	Toltorpskolan	Mölndal	26
25/2	Lexby skola	Partille	27
27/2	Vallhamraskolan	Partille	31
4/3	Lexby skola	Partille	27
6/3	Vallhamraskolan	Partille	32
18/3	Diserödsskolan	Kungälv	21
20/3	Diserödsskolan	Kungälv	19
20/3	Stredredsskolan Sär	Mölndal	6
1/4	Lexby skola	Partille	27
9/5	Ugglums skola	Partille	28
15/5	Ugglums skola	Partille	27
16/5	Ugglums skola	Partille	27
3/10	Strandskolan	Kungälv	24
15/10	Vällsjöskolan	Härryda	29
12/11	Aspen Montessori (friskola) årskurs 5	Lerum	22
18/11	Ahlfors fria skola årskurs 5	Ale	25
28/11	Ahlfors fria skola årskurs 6	Ale	24
5/12	Ahlfors fria skola årskurs 6	Ale	24
	Totalt		473

Övriga studiebesök

9/1	Indonesian student association, Chalmers	15
15/1	Pensionärer	4
23/1	Driftledning från reningsverk i Porto	3
5/2	Hydrotech med gäster från Mörums bruk	10
14/2	Chalmers hydraulik och VA-teknik	33
21/2	Chalmers hydraulik och VA-teknik	33
25/2	VEAS, Norge	2
26/2	Hydrotech	6
4/3	Chalmers hydraulik och VA-teknik	33
10/3	Biogas- och vattenvårdsutbildning i Varberg	8
14/3	Borealis	3
18/3	Klimat- och miljönämnden	8
21/3	SCA	11
24/3	LM Engströms gymnasium	20
25/3	Fastighetsakademien	2
26/3	Kulvertvisning	90
1/4	Eva Bengtsson med vänner	18
4/4	GTI	22
7/4	Göteborgs folkhögskola	18
8/4	Kulvertvisning	88
15/2	Eductus Academedia	30
15/4	UTI	15
22/4	Studiebesök pensionärer	23
23/4	Lundby församling	60
24/4	Green Gothenburg (Chalmers)	50
28/4	Tennisklubb	25
5/5	Rörläggare från Kretslopp och vatten	12
6/5	Miljövetenskap grundkurs	25
6/5	Fogspecialisten	35
14/5	Rörläggare från Kretslopp och vatten	21
16/5	Systembiologi Chalmers	30
16/5	Väg och vatten	50
19/5	Rörläggare från Kretslopp och vatten	16
22/5	Jönköpings kommun, tekniska kontoret	7
22/5	Kulvertvisning	80
3/6	Göteborgs högre samskola 8-9	35
4/6	Krook och Tjäder arkitekter	12
9/6	Green Gothenbrug besök från Irland	15
30/7	School of Environment, Renmin University, Kina	4
13/8	Astra Zenecas sommarforsarskola, elever åk 8-9	20
26/8	Utländska tekniker och ingenjörer	12
1/9	Chalmerstudenter och en gäst från Kina	3

4/9	Stena	6
4/9	Delegation Kina	9
5/9	KF ordf tillsammans med borgmästaren fr Mocambique	3
12/9	YTH Lindholmen	21
15/9	Fuiji Keizai Enivronment & Energy group, Ozaka, Japan	3
19/9	Genom Green Gothenburg: besök från Frankrike	20
25/9	Jyväskylä Region WWTP	10
1/10	Visning av den målade kulverten	36
6/10	Sahlgrenska laboratorie	50
7/10	Besök från Indien	25
14/10	SFI-grupp Cuben utbildning	17
16/10	Sahlgrenska laboratorie	50
17/10	Keim Scandinavia AB	3
20/10	Sahlgrenska laboratorie	50
23/10	Fritidspolitiker Moderaterna Göteborg	30
30/10	UTI	22
4/11	Sahlgrenska laboratorie	50
6/11	Visning av den målade kulverten	20
19/11	Fastighetskontoret Göteborg	10
13/11	Vivab	15
17/11	VA Syd	15
19/11	Miljö Göteborgs Universitet	20
19/11	Miljö Göteborgs Universitet	20
20/11	Framnäs Segelsällskap	24
20/11	Vivab	15
24/11	Lärarstudenter Göteborgs Universitet	20
27/11	Delegation från Pakistan	13
27/11	Partiförening (S) från Göteborg	15
28/11	Volvo Cars	20
2/12	Visning av den målade kulverten	33
9/12	SFI-kurs Cuben utbildning	5
18/12	Konsultfirma Hong Kong och en representant från Anox Kaldnes	6
	Totalt	1663

	Totalt under perioden 2014-09-01-2014-12-31	1318
	Totalt i år	3074
	Mellanstadieelever i år	1411
	Antal mellanstadielklasser i år	58

Sprängningar och inskolning

Under första halvan av 2014 har vi tagit emot något färre elever än vanligt. Det beror dels på att vi i början av året tog två besök i veckan i samband med att vår nya kommunikator Sofia Cullberg började, dels beror det på det sprängningsarbete som pågått under våren. En till anledning är att det varit mycket planering i samband med Känn ditt Ryaverk. När Sofia kom in i rutinerna utökade vi till tre besök i veckan, vilket fungerat bra.

Även under 2014 blev det färre skolbesök. Det var helt enkelt inte lika många skolor som vanligt som ringde och bokade. För att påminna klasserna om att de kan besöka oss skickade vi därför ut en inbjudan till alla skolor (årskurs 4-6) i ägarkommunerna strax innan jul.

Samtliga studiebesök har fungerat bra, trots sprängningar, ombyggnad och tillfälliga lösningar på gångstråk.

Antal guidningar per person* denna period

*Förutom kommunikatörerna

Anders Åström	6
Anette Johansson	1
Ann Mattsson	2
Bo Enström	1
Bob Cerman	1
Carina Blid	7
Christer/Mats B	1
David I'Ons	4
Douglas Lumley	1
Eva-Li Sarvälii	1
Fredrik Davidsson	4
Gustaf Ernst	4
Iryna Camp	1
Joana Nunes	5
Kay Söderberg	1
Kari Männistö	1
Kent Lindén	1
Karin van der Salm	2
Lars Nordén	7
Mats Jonsson	6
Mehdi Basiri	6
Mats Strandberg	1
Ola Fredriksson	1
Pierre Lindqvist	3
Safa Hadi	2
Susanne Tumlin	3
Ulf Gingsjö	1
Victor Wärenius	1

Ekonomi-administration
Kommunikationsansvarig
Ellinor Günther

Mediebevakning – sammanfattning 150101-150228

Gryaab/Ryaverket

Gryaab/Ryaverket har synts 21 gånger under januari och februari i olika sammanhang. Att rättegången kring tvisten om tunnel Lerum startat, Volvo Cars avloppsvattens innehåll samt debattsvar kring slam är exempel på nyheter där Gryaab synts under årets två första månader.

- Västnytt gör ett inslag och en artikel kring konflikten kring Volvo Cars och Gryaabs krav att de ska redovisa vattnets innehåll. Ann Mattsson intervjuas. Inslaget visas samma kväll på Rapport i en kortvariant. Göteborgs-Posten gör en artikel utifrån Västnyttis rapportering.
- Tunneltvisten har rönt ett par artiklar. Det är Floda nyheter och Lerums tidning som bevakar den och en artikel handlar om att Lermus politiker för sent fick veta att BeMo stämt Gryaab. Nästa artikel är en intervju med BeMos vd där han menar att Gryaab måste ta sitt ansvar. En notis i Lerums tidning beskriver själva rättegångsprocessen och att den har startat. Floda nyheter skriver en notis i samma fråga. Senare har Floda nyheter också en notis om rättegången där de avslutar med ”Skulle ni ha tråkigt någon dag är det bara att bege sig till sal 15 på tingsrätten i Göteborg. Då inser ni vad ’tråkigt’ egentligen betyder.”
- Ren åker ren mat skriver en debattartikel i Göteborgs-Posten om slam. Gryaab nämns inte men Gryaab, Kretslopp och vatten, Svenskt Vatten och Miljöförvaltningen väljer att göra en gemensam debattreplik. Fokuseringen ligger på att bemöta de felaktiga fakta nätverket tar upp och att lugna läsaren kring de allvarliga hälsoaspekter de menar kommer från användningen av slam på åkermark. De får in en slutreplik där de igen använder fakta på fel sätt. Svenskt Vatten och Kretslopp och vatten lägger in en replik på nätverkets slutreplik på Svenskt Vattens webb där de bland annat förklarar varför Ryaverket använder olika ämnen i reningen och vad som händer med dem i processen.
- Göteborgs-Posten publicerar en lista på vad de olika förvaltningarna och bolagen i Göteborg har för friskvårdsbidrag till de anställda. Gryaab har 1 000 kronor. De som får mest får 5 000 kronor och de som får minst får 500 kronor.
- Lerums tidning uppmärksammar Magnus Lansens födelsedag. Där nämns hans engagemang i Gryaabs styrelse. Floda nyheter och Partille tidning gör notiser med vilka ledamöter och ersättare som valts till olika styrelser, bland annat Gryaabs.
- I sociala medier har det varit en del tweets om Gryaab. Styrelsemedlemmar twittrar om kommande möten och hälsar nya medlemmar i styrelsen välkomna. Västnytt delar inslaget om Volvo och Gryaab på twitter. Att Gryaab söker en vikarierande kommunikatör samt att Ann Mattsson håller seminarium på en konferens sprids också.

Uppströms

10 artiklar kring uppströmsfrågor har sparats under perioden. De allra flesta rör läkemedelsrester.

- Ystads Allehanda skriver om ett projekt från IVL där man fokuserar på att läkemedelsrester som kommer ut i naturen är ett mångfacetterat problem. Det handlar om reningsverk,

läkemedelsindustri och människors beteende. I Simrishamn har IVL ett pilotprojekt för läkemedelsrening men projektet fokuserar också på att påverka läkemedelsindustrin och beteendeförändring.

- Sveriges radio Västernorrland skriver om att landstinget vill göra något åt mediciners miljöpåverkan. De vill bland annat minska förskrivningen av diklofenak och bredspektrumantibiotika som båda har negativa miljöeffekter.
- Sydöstran skriver om att Karlshamn som i somras testade rening av läkemedelsrester vill fortsätta och satsa på en permanent anläggning.
- Barometern, Nerikes Allehanda och Oskarshamnstidningen har ett reportage om kemikalier i rengöringsmedel och deras negativa miljökonsekvenser. De tipsar om att man istället hittar det mesta man kan behöva i skafferiet istället, till exempel ättika.
- I Landskrona-Posten, Helsingborgs dagblad och Nordvästra Skånes tidningar är det en insändarskribent som ifrågasätter regionens miljöambitioner. Skribenten fokuserar bland annat på att reningsverken bör införa läkemedelsrening och trycker på att politikerna bör fatta beslut i frågan. En replik från NSVA publiceras i samma tidningar några dagar senare. De skriver att de som är ansvariga för reningsverken har en utmaning eftersom de inte är byggda för att ta hand om läkemedel. Att införa rening är kostsamt och det är därför viktigt att göra rätt investeringar vid rätt tidpunkt. De trycker på att samhället i övrigt också behöver hjälpa till genom att minska, och helst fasa ut, miljöfarliga ämnen som kommer till reningsverken.
- Sydnytt har ett inlägg om läkemedelsrening. Marinbiologen Ann-Marie Camper menar att teknikerna finns men att kommunerna måste ta itu med frågan för att något ska hända. Hon menar att det har med politik och hur samhället i stort fungerar. Det finns inga lagkrav, inga politiska beslut eller starka rekommendationer vilket gör att det är svårt för kommunerna att komma vidare. Ambitionerna finns och kommunerna är intresserade men de behöver beslut för att kunna gå vidare.
- Dagens nyheter skriver om ny forskning som visar att även så låga koncentrationer av antibiotika som kan finnas i avloppsvatten räcker för att odla fram resistent bakterier. Forskarna menar att det är oerhört viktigt att reningsverken inför reningssteg som tar bort antibiotika och andra medicinrester ur avloppsvatten.
- Norrländska socialdemokraten och de flesta andra tidningar (TT-nyhet) rapporterar om att en hel del överbliven medicin hamnar i soporna. Studien visar att vi är ganska duktiga i Norden på att lämna in medicin men att man i vissa länder hänvisar till att slänga dem i hushållssoporna och i värsta fall att spola ner dem i toaletten.

Havsmiljö

13 artiklar har sparats under januari och februari när det gäller havsmiljö.

- Sydsvenskan, ETC, Oskarshamnstidningen, Blekinge läns tidning, Sveriges radio Uppland och ett antal andra medier rapporterar om inflödet av friskt saltvatten i Östersjön sätter fart på livet i havets djup. Samma nyhet syntes i slutet av december.
- Göteborgs-Posten skriver att avgifter för enskilda avlopp, hårdare miljökrav på jordbruk är några områden som kommer att påverkas om Vattenmyndighetens förslag för att förbättra statusen på våra sjöar och vattendrag blir verklighet. I åtgärdsprogrammet finns också förslag på högre reningskrav på reningsverk.
- En TT-nyhet som fick stor uppmärksamhet handlar om att avloppsvatten från en fastighet på Strandvägen - en av Stockholms mest exklusiva adresser – pumpat ut orenat avloppsvatten i Nybroviken i 85 år. Kartorna har visat att fastigheten varit kopplad till kommunens nät men nu

har tjänstemän hittat äldre, korrekt information, som visar att så inte är fallet. Felet ska nu åtgärdas.

- Västnytt rapporterar om Lysekil som för tio år sedan satsade på att rena avloppsvatten genom musselodling. Projektet har slutat med ett haveri som fram till nu kostat kommunen nära sju miljoner kronor. Till det kommer investeringar i det nya reningsverket för nästan lika mycket pengar.
- Naturskyddsföreningen listar sex sätt att slippa bottenmåla sin båt.
- Miljöaktuellt, Cirkulation, Södermanlands tidning med flera skriver om en rapport som visar att miljöarbete och sysselsättning går hand i hand. 900 000 jobb går att skapa i kommunerna runt Östersjön med satsningar på att göra vattnet rent.
- En TT-nyhet om avloppsvatten från kryssningsfartyg får utrymme i de flesta tidningar. Det handlar om förbudet mot att dumpa avloppsvatten där Ryssland är det land som ännu inte gett klartecken till förbudet.
- Vanlig hösskit skulle kunna rena vatten från läkemedelsrester. Om det här skriver bland annat Norra Skånes tidningar. Två forskare testar nu idén på reningsverken i Bromölla och Osby. De kommer också att testa rening med hjälp av tång och pellets.

Slam

8 artiklar om slam har sparats ner. De artiklar som rör slam och Gryaab har sammanfattats under rubriken Gryaab.

- Cirkulation och Länsstyrelsen i Stockholms län skriver om en rapport som visar att avloppsslammet från reningsverken i Stockholm blir allt renare från oönskade ämnen.
- Östran skriver ett reportage om Roland Bladh som under många år engagerat sig i frågan om slamgödsling, först som politiker och på senare år som privatperson. Han är motståndare och menar att slammet är kemiskt avfall.
- Nya Lidköpings tidning har två reportage som handlar om slam. Kommunen testar två olika metoder för att göra slammet mer värdefullt. En del av slammet blir till anläggningsjord. Kommunen har tillsammans med Peak eco energy gjort tester och mindre prototyper på att hetta upp slammet så att man på andra sidan får ut bioolja, biogas och biokol.
- Dagens ETC skriver om slammet och att frågan debatterats i decennier. Myndigheterna är splittrade i frågan och i artikeln presenteras Svenskt Vattens, kemikalieinspektionens, Naturvårdsverkets och Naturskyddsföreningens syn i frågan.
- I Jordbruksaktuellt publiceras en krönika som fokuserar på peak fosfor och vikten av att faktiskt ta hand om avloppsslammet eftersom det i framtiden kommer att bli nödvändigt att använda den fosfor som redan finns i kretsloppet. Problemen med tungmetaller behöver lösas.
- I VLT finns en insändare där skribenterna ställer sig frågande till att Västerås kommun sökt för att bli årets klimatstad. De räknar upp ett antal saker som de tycker går stick i stäv med klimattanken. De fokuserar bland annat på att kommunen inte tagit fram en effektiv bränsleanvändning av rötslam för energiutvinning och separation av fosfor/gifter.
- Cirkulation och Svenskt Vatten skriver om den Sifo-undersökning Svenskt Vatten gjort som visar att väldigt få, 72 procent, vet vad fosfor används till. Undersökningen visar också att bara 21 procent av de tillfrågade är negativa till användning av slam som alternativ till mineralgödsel.

Ekonomi-administration
Kommunikationsansvarig
Ellinor Günther

Mediebevakning – sammanfattning 150301-150331

Gryaab/Ryaverket

Gryaab/Ryaverket har synts 3 gånger mars. Dan Björk twittrar om årsstämman på Gryaab. Några studiebesöksdeltagare lägger ut bilder på instagram från sitt besök. De är nöjda med besöket men missnöjda med lukten. Miljögiftsbloggen skriver ett inlägg om att mikroplast i haven är ett mycket stort problem. Ryaverket nämns i inlägget eftersom det refereras till den studie kring mikroplaster där Gryaab deltog. Skribenten kopplar problematiken även till slammets och vill se att användandet av det i jordbruket stoppas.

Uppströms

4 artiklar kring uppströmsfrågor har sparats under perioden

- I bevakningen för januari och februari fanns artiklar kring hur hönsskit och tång kan användas för att rena från läkemedelsrester. I mars plockar ett antal fler tidningar upp nyheten, bland annat Blekinge Läns tidningar.
- Norra Halland har ett reportage om ett studiebesök på Hammargårds reningsverk i Kungsbacka. I reportaget går man igenom reningsprocessen och vad allmänheten kan hjälpa till med för att avloppsvattnet ska ha så bra kvalitet som möjligt.
- Expressen har ett reportage om miljövänlig städning. Sluta köpa kemikalier. Det enda som behövs i hemmet är citron, natriumkarbonat och vinäger.
- Kungsbacka-Posten skriver om problematiken med att många tvättar bilen på hemmaplan och att man istället bör ta bilen till en biltvätt eftersom vattnet renas. Allra helst ska man åka till en miljömärkt biltvätt.

Havsmiljö

7 artiklar har sparats under mars när det gäller havsmiljö.

- I Helsingborgs dagblad, Sydsvenskan och Nordvästra Skånes tidningar finns en debattartikel som ifrågasätter att beslutet om att stoppa kryssningsfartygen från att dumpa toalettavfall skjuts upp.
- De mest nedskräpade stränderna runt Östersjön finns i Finland. Det visar en utredning. Nu har Finland tagit fram ett åtgärdsprogram. Det här rapporterar flera medier bland annat Sydsvenskan.
- Energimyndigheten och EU ska satsa 24 miljoner kronor på att odla sjöpungar i Bohuslän. De ska sedan gå till biogas, gödsel och samtidigt rena havet. Det här rapporterar bland annat sr.se, Atl och Jordbruksaktuellt.
- Västerviks tidning skriver om en ny rapport som visar att alla kommuner runt Östersjön har en avgörande roll i arbetet för att rädda Östersjön. Just Västervik lyfts fram som ett föredöme när miljöarbetet i Östersjöområdet har utvärderats.

- En ledare i Östersunds-Posten skriver om att Folkpartiet räddade Sveriges jordbruk genom att de röstade emot förslaget om att höja skatten på handelsgödsel. Ett antal Moderater skriver en debattartikel med liknande tanke i Skånska dagbladet, Folkbladet och Norrköpings tidning.

Slam

9 artiklar om slam har sparats.

- Svt.se Östnytt, Linköpings-Posten och Kemivärlden Biotech skriver om Tekniska verken i Linköping som undersökt hur man bäst får bort läkemedelsrester ur slammet från reningsverket. Det som gav bäst resultat var en kombination av våtrötning med efterföljande torrötning i högre temperatur.
- I en debattartikel i Svenska Dagbladet skriver representanter från LRF, JTI och SP att det är dags att vi ställer om till en mer hållbar toalettlösning där de menar att källsorterande system gör det möjligt att bättre ta tillvara näringsämnen, utvinna energi och bidra till renare sjöar och hav. De vill att infrastrukturen helt byggs om så att man separerar toalettavfall från andra avloppsströmmar. Det skulle göra att slammet skulle bli renare. En annan representant från LRF skriver en debattreplik där han menar att de inte har en bra lösning. Skribenten menar att man istället ska elda upp slammet. Debatten kring hur vi ska hantera framtidens avlopp fortsätter i Svenska dagbladet. Den sista fokuserar på att man behöver göra om reningsverkens uppdrag och utöka uppdraget till att inte bara rena vatten utan att också återföra fosfor hållbart. Skribenten menar att Revaqcertifieringen bromsar reningsverken och motverkar teknikutveckling. Det man istället borde göra är att till exempel använda utvinning av fosfor i form av mineralet struvit (magnesium-ammonium-fosfat). Med tekniken kan mer än 50 procent av fosfor på reningsverk utvinnas i ren form, samtidigt som det ger kostnadsbesparingar.
- I en insändare i Folkbladet och en debattartikel i Norrköpings tidningar skriver två Miljöpartister att Norrköpings Vatten borde sluta att förgifta åkermark med avloppsslam. Det stora problemet menar de är en industri som är ansluten till reningsverket som släpper ut antimön, ett ämne som liknar arsenik.
- Ragn-Sells har under minst ett års tid pumpat ut 350 000 kilo slam i Nässjöns avloppsledningar utan att först fråga. När det upptäcktes menar Ragn-Sells att det var ett misstag på grund av chefsbyte och de har betalat för sig. Det här rapporterar Smt.se.
- Kiss är för värdefullt för att spolat bort menar Miljöpartiet i Falköping. I en motion till fullmäktige föreslår de att två nya bostadsområden ska installera urinseparering. Det här rapporterar Falköpings tidning.

Övrigt

- Nu har beslut tagits i Borås om att bygga ett nytt värmeverk och reningsverk för 3,2 miljarder kronor.
- I äldre avloppsledningar tränger ofta regn- och grundvatten in. Nu blir Skellefteå först i landet med att försöka identifiera det ovidkommande vattnet. Rent praktiskt förs en temperaturkännande kabel ned i ledningsnätet mellan två pumpstationer. Uppgifterna från kabeln analyseras sedan av en dator för att hitta var det ovidkommande vattnet tränger in.

Gryaab AB
 Kommunikationsansvarig
 Ellinor Günther

Omvärldsbevakning 150101-150131

Datum	Medium och titel	Innehåll
2015-01-03 Läkemedel	Ystads Allehanda Hon vill städa bort läkemedelsrester	Döda gamar och kaxiga abborrar fick upp ögonen på forskare vilket hot läkemedelsrester är för miljön. Läkemedelsrester som kommer ut i naturen är ett mångfacetterat problem. Det handlar om reningsverk, om läkemedelsindustrin, om människor beteende och mycket annat. IVL:s projekt om avloppsrening med Simrishamns reningsverk som pilotanläggning är sprungen ur Marint centrum's arbete. Att förändra folks beteende är också viktigt för att minska resterna i naturen. Hon vill även påverka läkemedelsindustrin. - Industrin har själv föreslagit att miljökonsekvenserna ska vägas in när nya mediciner ska godkännas.
2015-01-07 Gryaab	Göteborgs-Posten Lista friskvårdsbidrag i Göteborg	Lista över hur friskvårdsbidragen ser ut för Göteborgs anställda. Gryaab har 1 000 kronor. De som får minst får 500 kronor och mest 5 000 kronor.
2015-01-07 Övrigt	Göteborgs-Posten Inga rimliga skillnader	Det är inte rimligt med så stora skillnader i friskvårdsbidrag mellan olika delar av staden. Det säger det nyttillträdda kommunalrådet med ansvar för personalfrågor, Dario Espiga (S).
2015-01-08 Gryaab	Lerums tidning Födelsedag	Magnus Lansfeldt fyller 70 år. I annonsen beskrivs bland annat Magnus politiska engagemang och Gryaab nämns
2015-01-11 Hav	Sydsvenskan, Sveriges radio Uppland mfl Nytt vatten piggar upp	Ett rejält och långvarigt inflöde av friskt saltvatten de senaste veckorna kan sätta ny fart på livet i Östersjöns djup. Östersjön har fyllts på med en hundradel nytt vatten sedan början av december. Så mycket har vi inte mätt upp sedan åren 2003 och 2004. Inflödet av salt- och syrerikt vatten kan ge nytt liv åt döda och halvdöda bottnar och göra tillvaron drägligare för fiskar och andra levande organismer i den hårt ansatta havsmiljön i Östersjön.

2015-01-12 Läkemedel	Sveriges radio Västernorrland Landstinget vill minska på miljöstörande mediciner	Vissa mediciner kan påverka miljön negativt och bland annat störa fiskars reproduktionsorgan om de kommer ut i naturen. Nu vill landstinget i Västernorrland göra något åt medicinernas miljöpåverkan, skriver man i miljö- och energiplanen för 2015- 2019. Som exempel vill landstinget minska förskrivningen av det smärtstillande läkemedlet diklofenak och bredspektrum-antibiotika som båda har negativa miljöeffekter.
2015-01-13 Gryaab	Floda Nyheter Lerumspolitikerna fick inget veta	Tunnelentreprenören BeMo krävde redan 2010 ytterligare 100 miljoner kronor för arbetet med tunneln. Men Lerums kommunalråd och övriga styrande politiker hölls utanför. Först ett år senare får de veta att BeMo stämt Gryaab på 250 miljoner kronor. Varför talade man inte om det redan 2010? - Vi tyckte att BeMos krav inte var rimliga, därför avvisades det. Detta var ingen fråga för den politiska ledningen, säger Pierre Bolvede.
2015-01-13 Läkemedel	Sydöstran Vill satsa vidare på att rena vatten från läkemedelsrester	I somras testade Karlshamn som första kommun i landet att rena avloppsvattnet från läkemedelsrester. Försöket att rena avloppsvattnet från läkemedelsrester blev lyckat. Nu vill tjänstemännen satsa på en permanent anläggning.
2015-01-16 Hav	ETC Östersjön får syrechock	Samma som 11/1
2015-01-15 Slam	Göteborgs-Posten Debatt: Miljögifter från slam finns överallt	Ren åker ren mat skriver en debattartikel om avloppsslammets risker och hänvisar till andra organisationer som varnar för riskerna. De skriver bland annat att slammet innehåller en lång rad hälsofarliga gifter som äventyrar hälsan, inte minst barnens. Inte ens ekologiska odlingar hjälper. Därför är den enda möjliga slutsatsen att all slamspridning måste upphöra.
2015-01-16 Hav	Oskarshamnstidningen Friska vindar ger friskare vatten	Samma som 11/1
2015-01-17 Kemikalier	Barometern, Oskarshamnstidningen Skafferiet bästa	Fönsterputs, ugnsgrengöring, toalettreningsmedel, badrumsspray, möbelpolish och avkalkningsmedel trängs i städkåpet. Men de allra flesta av dessa produkter klarar du dig utmärkt utan när du städar, menar Marie-Louise Danielsson-Tham, professor i

	städsåpet	livsmedelshygien. Många produkter, som silverputs, kalkborttagare, polish, ugnrensningemedel, blekmedel och fläckborttagningsmedel klassas som miljöfarligt avfall och ska lämnas till miljöstationen. - Men ofta hamnar det i avloppet ändå, och det tycker inte mikroorganismerna i reningsverken om, säger Marie-Louise. Universalmedlet nummer ett stavas ättika. Det funkade på alla typer av kalkavlagringar, det knäcker mögelsvampar och passar också i tvättstugan.
2015-01-17 Hav	Blekinge läns tidning Östersjön fick nytt syre av stormen	Samma som 11/1
2015-01-19 Gryaab	Floda Nyheter Bemos vd: Gryaab måste ta sitt ansvar	Konsekvenserna måste bäras av Gryaab. Det hävdar Josef Arnold, vd för BeMo Tunnelling GmbH. Ett bolag som byggt sammanlagt 400 kilometer tunnlar. BeMo hade inget annat val än att stämma Gryaab. Nu slår tunneltvisten rekord i rättgångstid och rättegångskostnaderna blir extrema. BeMo har betalat en expeditionsavgift på 450 kronor när de lämnade in en stämningsansökan till Göteborgs Tingsrätt 2011. I övrigt är domstolens arbete gratis för parterna, men det sker på skattebetalarnas bekostnad. Denna tvist sysselsätter fler än tre domare på heltid i cirka 1,5 år, med förberedelser, förhandling och domskrivning.
2015-01-19 Hav	Södermanlands nyheter Rekordmycket saltvatten i Östersjön	Samma som 11/1
2015-01-19 Gryaab	Twitter	4 tweets om att Gryaab söker en vikarierande kommunikatör.
2015-01-20 Gryaab	Twitter	3 tweets om Ann Mattssons seminarium på en konferens och en om att Gryaab söker en vikarierande kommunikatör.
2015-01-21 Hav/sjö	Göteborgs-Posten Tuffare miljökrav ska ge bättre vatten	Avgifter för enskilda avlopp, hårdare miljökrav på jordbruket och på småskaliga kraftverksanläggningar. Det är några områden som kommer att påverkas om Vattenmyndighetens förslag för att förbättra statusen på våra sjöar och vattendrag blir verklighet. I åtgärdsprogrammet finns också förslag på högre reningskrav på avlopps- och reningsverk som kommer att sätta press på kommuner där den lokala statusen i sjöar och vattendrag är mindre bra. När det gäller jordbruket föreslås strukturkalkning som en av åtgärderna.

<p>2015-01-21 Gryaab</p>	<p>Göteborgs-Posten</p> <p>Replik: Fel fokus i allvarlig fråga</p>	<p>Gryaab, Kretslopp och vatten, Miljöförvaltningen och Svenskt Vatten skriver en gemensam debattreplik på Ren åker ren mats debattartikel den 15/1. Miljögifter från avloppsslam finns överallt hävdar Ren åker ren mat. Det är fel. Det är kemikaliesamhällets miljögifter som finns överallt. Även den här gången propagerar Ren åker ren mat mot användning av slam på åkermark samtidigt som de förbiser viktiga fakta, som hur vi ska försörja jordens befolkning med mat när vi inte kan bryta mer mineralgödsel, och att den mineralgödsel som många av jordens bönder har råd med innehåller betydligt högre halter av giftigt kadmium än vad slam gör. Tyvärr förbiser de inte bara vissa fakta, utan förvränger även kraftigt, till exempel genom att påstå att WHO slagit fast att slammet ger upphov till ett antal sjukdomar. Det finns heller inga problem med nedfall av farliga slamgifter i Sverige. Det finns inget vetenskapligt stöd för påståendet att människor, barn inräknat, skulle drabbas av de uppräknade sjukdomarna på grund av att vi använder slam från svenska reningsverk.</p>
<p>2015-01-21 Läkemedel</p>	<p>Landskrona-Posten, Helsingborgs dagblad, Nordvästra Skånes tidningar</p> <p>Insändare: Var finns miljöambitionerna</p>	<p>Vi har sedan många år tillbaka haft ett stort allmänt fokus på miljön och allt hemskt som kommer att hända inom en snar framtid, vi har även fått ett helt politiskt parti som säger sig vara helt fokuserade på att få in miljöfrågorna i alla politiska beslut. Med detta sagt blir man något förvånad när man ställer frågan till vårt lokala reningsverk i Helsingborg om hur man hanterar vårt dagliga avlopp och rening av alla de läkemedel som jag och andra förser detta reningsverk med. Åstorps kommun och i Torekov genomför just nu tester med att rena avloppsvattnet med ozonering och aktivt kol, tyvärr är detta ännu inte utvärderat. Men ett föregångsland är Schweiz, där det är ett krav att allt avloppsvatten skall renas med denna metod. Måste det bli en lag eller måste miljöskadorna bli stora innan vi åtgärdar detta relativt enkla problem? Visst kostar det en slant att genomföra rening, men tänk på vinsterna.</p>
<p>2015-01-21 Gryaab</p>	<p>Lerums tidning</p> <p>Historisk tvist startar</p>	<p>Nu startar en historisk rättstvist. Tvisten gäller vem som ska betala 232 miljoner kronor utöver slutnotan för bygget av Ryatunneln. Parterna är BeMo mot Gryaab tillsammans med Lerums kommun.</p> <p>- Vi tror inte att vi förlorar, där är våra jurister tydliga, säger Pierre Bolvede, chef på kommunens mark- och projektenhet.</p>

<p>2015-01-21 Läkemedel</p>	<p>Sveriges television Sydnytt</p> <p>Läkemedelsrester i vatten kan stoppas</p>	<p>Tekniken för att stoppa läkemedelsrester i våra vatten har funnits i tjugo år. Men kommunerna måste ta tag i frågan för att något ska hända. Det säger marinbiologen Ann-Marie Camper.</p> <p>Sydnytt: Varför är inte det här löst?</p> <p>– Det har att göra med politik och hur samhället fungerar. Vi har i 20 år egentligen haft lösningar på att ta bort läkemedelsrester och andra typer av kemikalier från vatten. Men så länge det inte finns något politiskt beslut på att göra det - det finns inget lagkrav, och det finns inga starka rekommendationer, eller andra verktyg som samhället använder sig av - så är det ju en kostnad för kommunen att göra detta, eller för va-kollektivet. Kommunerna är väldigt intresserade. De har inga krav på sig att rena, men det finns ändå ett stort intresse att man vill rena, och det kommer antagligen så småningom att ställas krav på att rena läkemedelsrester</p>
<p>2015-01-22 Slam</p>	<p>Cirkulation.com, Länsstyrelsen Stockholms län</p> <p>Slamkvaliteten stadigt bättre</p>	<p>Avloppsslam från reningsverken i Stockholm blir allt renare från oönskade ämnen. Det visar en ny rapport från länsstyrelsen i Stockholms län.</p> <p>– Slammet, det vill säga det som blir kvar efter att avloppsvattnet har renats i flera olika steg, analyseras därför att det är en god indikator för olika diffusa miljögifter som släpps ut från samhället, säger Kerstin Rosén Nilsson, miljöhandläggare vid Länsstyrelsen. En sammanställning över slammets kvalitet och användningsområden mellan åren 1981–2013 visar att slamkvaliteten blir allt bättre. Halterna av tungmetaller samt av de miljöfarliga organiska ämnena nonylfenol, polycykliska aromatiska kolväten (PAH) och polyklorerade bifenyler (PCB) fortsätter minska i avloppsslammet. Halterna av kadmium i slammet sjunkit från 3,5 mg/kg TS (torrt slam) 1981 till cirka 0,8 mg/kg TS 2013. Kvicksilverhalterna i slammet låg över 4 mg/kg TS när värdet var som högst 1985, idag ligger det på 0,6 mg/kg TS.</p>
<p>2015-01-23 Kemikalier</p>	<p>Nerikes Allehanda</p> <p>I skafferiet finns allts om behövs</p>	<p>Samma som 17/1</p>
<p>2015-01-23 Gryaab</p>	<p>Twitter</p>	<p>Dan Björk twittrar önskar en ny styrelsemedlem till Gryaab lycka till och välkommen.</p>
<p>2015-01-23</p>	<p>Östran</p>	<p>Roland Bladh från Påskallavik har under många år engagerat sig i frågan om slamgödning av</p>

Slam	Han varnar för avloppsslam	jordbruksmark. Inledningsvis som fritidspolitiker i Samhällsbyggnadsnämnden. Numera som privatperson. - Enligt mig är slammet inget annat än kemisk avfall, säger han. Ska vi lägga sådant på åkrarna där vår mat ska odlas? Hela tanken känns så absurd. Roland Bladh brinner för den här frågan, och han säger själv att han vill "väcka" människor att få upp ögonen för vad det egentligen handlar om. - Syftet med ett reningsverk är ju att separera och samla in alla gifter. Ska man då lägga dessa gifter på åkermarken och kalla det jordförbättring? Det känns lite läskigt, faktiskt.
2015-01-26 Ryaverket	Göteborgs-Posten Slutreplik: Slamanhängarna sprider även blå dunster	Att påstå att konstgödsel innehåller mer kadmium än slam är direkt fel och därmed vilseledande. Det är viktigt att alla ansträngningar görs för att minska kemikaliespridningen i vår vardag. Därför är det blåögt att tro att det skulle göra slammet hälsosamt inom överskådlig tid, skriver Ren åker Ren mat. Den typ av svåra miljögifter som kan påvisas i navelsträngsblod och bröstmjölk sprids bland annat med slammet. Att påstå att slammets miljögifter inte finns i livsmedel och därmed inte är en bidragande orsak till ohälsa är direkt fel och farligt. Säg hellre att ni anser, att de hälsorisker som slammet orsakar ska accepteras av till exempel gravida, ammande kvinnor och småbarnsföräldrar - vare sig ni anser dem stora eller små! Vi andra anser, liksom Livsmedelsverket och många forskare, att alla bidrag till vuxnas och barns intag av miljögifter som exempelvis dioxiner, PCB etcetera ska pressas tillbaka. Såväl Naturvårdsverket som Kemikalieinspektionen har slagit fast, att "avloppsslam är ett avfall".
2015-01-26 Slam	Nya Lidköpings tidning Får ut kol, olja och gas genom upphettning	Slammet ska förvandlas till eftertraktad olja, kol och gas. Peak eco energys vd Henrik Söderberg tror att företagets lösning, som sätts ihop i Lidköping, kan bli en revolution i jakten på vinst ur biologiskt avfall. - Det finns ett världsbehov, säger han. Tillsammans med Lidköpings kommun har man genomfört tester i mindre prototyper och just nu finslipar företaget på den första fullskaliga modellen. Idén går ut på att heta upp biologisk avfall, till exempel avloppsslam, i en syrefri miljö. På andra sidan processen får man ut bioolja, biogas och biokol.

<p>2015-01-26 Slam</p>	<p>Nya Lidköpings tidning</p> <p>Ny teknik gör slammet värdefullt</p>	<p>Resterna från avloppet är ett stort problem för många kommuner. Men med ny teknik kan slammet bli värdefullt. Lidköpings kommun testar två olika metoder för att dra nytta av den oönskade sörjan. I sörjan finns den eftertraktade fosfor men också tungmetaller och rester från läkemedel. Lösningen blev PR slamsugning från Falköping som sedan ett år tillbaka bland annat använder Lidköpings avlopps slam till anläggningsjord. I ett av de nya projekten står Lidköpings värmeverk i centrum. Tillsammans med Ragn-Sells ska man i februari blanda in rötat avlopps slam med det vanliga avfallet innan man skickar in det i värme pannan. Blir det som vi tror så kommer det att finnas tillräckligt med fosfor i pannan för att det ska bli lönsamt att utvinna, säger Peter Johansson, vd på Lidköpings värmeverk.</p>
<p>2015-01-28 Gryaab</p>	<p>Floda Nyheter</p> <p>Tunnelrättegången har börjat</p>	<p>Målet som avgörs vid Göteborgs Tingsrätt inleds med en genomgång av "talan om ändrade förutsättningar", vilket innebär att man går igenom sådana detaljer som huruvida bergets kvalitet och vattenflödet stämt med underlagsuppgifterna, eller om Gryaab kan ha rätt till förseningsvite.</p>
<p>2015-01-29 Hav</p>	<p>Piteåtidningen mfl tt-nyhet</p> <p>Avloppsvatten förstörde Nybroviken</p>	<p>I 85 år har avloppsvattnet från en fastighet på Strandvägen - en av Stockholms mest exklusiva adresser - pumpats ut i Nybroviken intill. Det har lett till att vattenkvaliteten där stadigt har försämrats. Det har funnits kartor som felaktigt visat att avloppet från byggnaden varit anslutet till kommunens avloppsnät. Tjänstemän har hittat äldre, korrekt information och nu ska felet åtgärdas, med start i höst.</p>
<p>2015-01-29 Hav</p>	<p>Svt.se Västnytt</p> <p>Haveri för musselodling</p>	<p>För tio år sen startade Lysekils kommuns en satsning på att rena avloppsvatten genom musselodlingar. Men det slutade med ett haveri som fram till nu kostat kommunen nära sju miljoner kronor - till det kommer investeringar i det nya reningsverket för nästan lika mycket pengar.</p>
<p>2015-01-30 Gryaab</p>	<p>Twitter</p>	<p>Dan Björk och Jonas Ransgård twittrar om val till de kommunala bolagen.</p>
<p>2015-01-30 Gryaab</p>	<p>Floda Nyheter Nya ledamöter och ersättare</p>	<p>Floda nyheter publicerar ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige och styrelser.</p>

Gryaab AB
Kommunikationsansvarig
Ellinor Günther

Omvärldsbevakning 150201-150228

Datum	Medium och titel	Innehåll
2015-02-03 Läkemedel	Landskrona tidning, hd.se, nordvästra skånes tidningar Insändarreplik: Målet är en giftfri miljö	Replik till insändare från en som inte tycker att det finns några miljöambitioner från NSVA. En stor del av det läkemedel vi använder hamnar, efter att det har passerat kroppen, i avloppsvattnet som hanteras och renas vid kommunernas reningsverk. Användandet av läkemedel och även kemikalier ökar och vattnet som kommer till reningsverken speglar det samhälle vi lever i, det har det alltid gjort och kommer alltid att göra. Vi som är ansvariga för reningsverken ska säkerställa att vattnet efter reningsprocessen är rent och ofarligt för allt levande. Utmaningen för oss, och hela VA-branschen, är att dagens reningsverk inte är byggda för att rena vattnet från läkemedelsrester och andra mikroföroreningar. Att införa reningssteg för läkemedel och andra mikroföroreningar är kostsamt och därför är det viktigt att vi gör rätt investeringar vid rätt tidpunkt. Dessutom behöver vi hjälp från samhället i övrigt med att minska, och helst fasa ut, miljöstörande ämnen innan de kommer till våra reningsverk.
2015-02-04 och 06 Gryaab	Twitter	Dan Björk twittrar om styrelsemöte på Gryaab
2015-02-08 Slam/Gryaab	Svenskt Vattens webb Replik på slutreplik i GP	Efter ren åkers ren mats slutreplik i GP skriver Svenskt Vatten tillsammans med Kretslopp och vatten ännu en replik som publiceras på Svenskt Vattens hemsida. De svarar där på nätverkets felaktiga påståenden. De bemöter bland annat påståendet kring att Ryaverket tillsätter giftiga ämnen och förklarar vad till exempel järnsulfat och metanol används för och vad som händer med det i processen.

<p>2015-02-09 Slam</p>	<p>Dagens ETC</p> <p>Giftigt gödsel på åkern - myndigheter splittrade i frågan om slamgödsling</p>	<p>Slamgödsling är en fråga som debatterats i decennier. Kemikalieinspektionen anser att den bör upphöra helt då farliga ämnen hamnar på åkrarna och i förlängningen i maten. Men reningsverkens branschorganisation anser att slamspridning är återvinning. Rester av detta hamnar på åkrarna men Naturvårdsverket vill inte förbjuda verksamheten då halter av exempelvis tungmetaller och kemikalier i slammet ligger under gräns- och riktvärden för vad som anses farligt. Kemikalieinspektionen vill dock helst se ett stopp, oavsett gränsvärden, eftersom verksamheten går stick i stäv med Sveriges mål om giftfri miljö. Det vill även Naturskyddsföreningen.</p>
<p>2015-02-10 Hav</p>	<p>Naturskyddsföreningen</p> <p>Sex sätt att slippa bottenmåla</p>	<p>Varför fortsätter så många att bottenmåla sina båtar när det inte behövs? Visst är havstulpaner och alger som sätter sig på botten ett problem. De gör att båten går långsammare och drar mer bränsle. Det vanligaste sättet att slippa dem är att måla botten med giftig färg. Färgen släpper ifrån sig farliga kemikalier som havstulpaner och alger inte gillar. Efter ett tag har nästan alla farliga kemikalier hamnat i vattnet. Giftorna sprids och skadar både djur och alger. Och det sjuka är att om båten ligger i Östersjön eller i någon insjö är det helt onödigt att måla. Det finns flera andra sätt som är enklare och bättre om du vill slippa havstulpaner, alger och farliga kemikalier. Därefter följer sex enkla tips på hur du kan slippa havstulpaner utan att förpesta havet.</p>
<p>2015-02-11 Gryaab</p>	<p>Floda Nyheter</p> <p>Inget ljus i tunneln</p>	<p>Notis om att rätttegången i tunneltvisten har startat. Skribenten avslutar med följande ” Skulle ni ha tråkigt någon dag är det bara att bege sig till sal 15 på tingsrätten i Göteborg. Då inser ni vad ‘tråkigt’ egentligen betyder.”</p>
<p>2015-02-15 Läkemedel</p>	<p>Dn.se</p> <p>Antibiotikarester i avloppsvatten ger multiresistenta bakterier</p>	<p>Ny forskning visar att även så låga koncentrationer av antibiotika som kan finnas i avloppsvatten räcker för att odla fram resistenta bakterier. – Vi måste sluta använda antibiotika som godis, utan tanke på konsekvenserna. Det gäller att ändra attityden till antibiotika globalt, men hela systemet måste i princip ändras, inte minst eftersom många får sitt levebröd från att sälja mediciner, säger Anna Zorzet. Dan Andersson menar att det oerhört viktigt att reningsverken inför steg som tar bort antibiotika och andra medicinrester ur avloppsvatten. – Vi har teknologin. Nu handlar det om att ta ett politiskt beslut, säger han.</p>
<p>2015-02-16 Gryaab</p>	<p>Svt Västnytt</p> <p>Volvo måste redovisa</p>	<p>Det pågår en utdragen konflikt om Volvo cars avloppsvatten. Ryaverket har i flera år försökt få Volvo att redovisa vad vattnet från produktionen innehåller.</p>

	sitt vatten	Nu hotar man att vrida åt kranen och sluta ta emot vattnet. – Vi behöver få veta vad deras vatten innehåller så att vi kan ta ställning till om vi kan fortsätta ta emot det, säger Ann Mattsson, utvecklingschef vid Gryaab som driver reningsverket.
2015-02-16 Gryaab	Svt Rapport Utdragen konflikt om avloppsvatten	Rapport plockar upp inslaget från Västnytt och har med en kortversion.
2015-02-16 Gryaab	Göteborgs-Posten Gryaab tröttnade på Volvo Cars	Samma som Västnytt's inslag
2015-02-16 Gryaab	Twitter	Västnytt delar artikeln och inslaget om Volvos vatten och Gryaab
2015-02-18 Slam	Jordbruksaktuellt Krönika: Peak fosfor redan år 2030	Problemet är att de globala fosforfyndigheterna är begränsade. En del bedömare menar att vi kommer nå peak fosfor redan om femton år, runt år 2030. Därefter kommer P-näring från gruvbrytning att minska år efter år, för att till slut ta helt slut nästa århundrade. Priset på P-näring kommer skjuta i höjden, och om mänskligheten inte sluter näringscykeln och återvinner fosfor kommer vi helt enkelt få lägre jordbruksproduktion och mindre mat. Vare sig vi vill eller inte kan det bli helt avgörande att lyckas återvinna fosfor från städernas avloppssystem. Fångstgrödor, rent av fördämningar för att fånga upp näringsavrinning kan bli helt nödvändigt. Problemen med tungmetaller i avloppsslam behöver lösas.
2015-02-18 Hav	Miljöaktuellt, cirkulation, Södermanlands tidning mfl Östersjön kan ge 900 000 jobb	Miljöarbete går hand i hand med sysselsättning, menar experter i ny rapport. 900 000 jobb går att skapa i kommunerna runt Östersjön med satsningar på att göra vattnet rent. Det menar Fredrik Lind från The Boston Consulting Group som utreder frågan ihop med organisationen Zennström Philantropies.
2015-02-18 Slam	Vlt.se Insändare: Inget pris för klimatet	Skribenterna ställer sig frågande till att Västerås sökt för att bli årets klimatstad. De räknar upp saker som de inte tycker överensstämmer med det. Bland annat fokuserar de på att kommunen inte tagit fram effektiv bränsleanvändning av rötslam för energiutvinning och separation av fosfor/gifter.

2015-02-19 Slam	Cirkulation, Svenskt Vatten Stor okunskap om fosforns betydelse	72 procent av svenskarna vet inte vad fosfor används till och bara fyra procent känner till att Sverige importerar 100 procent av den mineralgödsel (konstgödsel) som används. Samtidigt är bara 21 procent negativa till användning av slam från reningsverk som alternativ till mineralgödsel. Det visar en ny Sifo-undersökning beställd av Svenskt Vatten.
2015-02-26 Läkemedel	Norrländska socialdemokraten mfl TT-nyhet Mer läkemedel i soporna hotar miljön	Svensken slänger mängder med överbliven medicin i soporna varje år och risken är att det blir betydligt mer i framtiden. Redan i dag har reningsverken svårt att rena vattnet från vissa substanser och vad det kan leda till i förlängningen vet vi inte, säger chefsapotekare Annika Svedberg. Vi är duktiga i Norden på att samla in överblivna läkemedel men vi vet att man i vissa länder hänvisar till att slänga dem hushållssoporna eller i värsta fall att spola ner dem i toaletten.
2015-02-26 Gryaab	Partille tidning KF i korthet	Notis kring vilka som tilldelats uppdrag i olika styrelser. Isabelle Asadian Falahieh utsågs till ersättare i Gryaab och Henrik Loveby till lekmannarevisor i Gryaab för tiden från årsstämman 2015 intill dess nästa ordinarie årsstämma hållits.
2015-02-26 Hav	Piteå tidning mfl TT-nyhet Avlopp fortsätter att tömmas i havet	Bajs- och kissvatten från kryssningsfartyg kan fortsätta att dumpas i Östersjön i väntan på förbud mot avloppsutsläpp. Ryssland är det enda land som ännu inte gett klartecken till att införa förbudet. Tidsplanen för ett förbud har spruckit, rapporterar Sydsvenskan. Planen var att utsläppen skulle förbjudas från 2016 respektive 2018. Men nu tyder det mesta på att det snarare blir 2019 och 2021. Ryssland är det enda land i Östersjöregionen som inte gett sitt medgivande till att vi kan skicka in ett gemensamt klartecken till FN-organet IMO. Datumen är framflyttade för att det ska kännas görligt att förbudet blir effektivt.
2015-02-26 Gryaab	Twitter	Hans Bergfelt twittrar om att ägarna i de regionala bolagen träffas
2015-02-27 Hav	Norra Skåne mfl Hönsskit renar avloppsvatten	Vanlig hönsskit skulle kunna rena avloppsvatten från läkemedelsrester. Två forskare vid högskolan i Kristianstad testar nu idén i de kommunala reningsverken i Osby och Bromölla kommuner. - För rening av hormonstörande medel har biokol av hönsskit visat sig nästan lika effektivt som aktivt kol. Vi testar även rening med tång och pellets, säger Erland Björklund

2015-02-28 Hav	Blekinge läns tidning Avlopp fortsätter tömmas i havet	Samma som 26/2
--------------------------	---	----------------

Gryaab AB
 Kommunikationsansvarig
 Ellinor Günther

Omvärldsbevakning 150301-150331

Datum	Medium och titel	Innehåll
2015-03-01 Hav	Helsingborgs dagblad, Sydsvenskan, Nordvästra Skånes tidningar Debatt: Pressa kryssningsarrangörer att ta ansvar för kvaliteten på havsvattnet	Vi vet alla vilka enormt stora problem övergödning innebär. Vi vet vilka problem till exempel plast-, textil- och kemikalierester innebär för djurlivet när det hamnar i näringskedjan. Och vi vet vad det innebär för naturen med sopor som sköljs upp på våra kuster eller flyter omkring som stora öar ute i haven. Trots det skjuter Östersjösamarbetet Helcom fram datum för införande av förbud för toalettavfall i Östersjön ytterligare. Och IMO tillåter dumpning av både sopor och toalettavfall. Även om en part (Ryssland) håller emot i samarbetet. Helcom som förhandlar fram regelverket om utsläppen bör övriga komma igång snarast. Varje tank som töms i en mottagningsanläggning istället för i havet är en vinst för vår miljö och för kommande generationer. Det talas om kustskydd och miljömål på både nationell och internationell nivå. Nu är det upp till bevis. Det här skriver Pia Zachrisson som studerar till affärsutvecklare för hållbar turism på yrkeshögskolan Akademi Båstad
2015-03-03 Hav	Sydsvenskan m fl TT- nyhet Finlands stränder mest nedskräpade	De mest nedskräpade stränderna i Östersjön verkas finnas i Finland. Den slutsatsen kom man fram till i en utredning där även Sverige, Estland och Lettland deltog. Finlands miljöminister Sanni Grahn-Laasonen kommenterade på måndagen förslaget för det första finska åtgärdsprogrammet för havsvård av Östersjön. Programmet har som mål att Östersjön ska vara i gott skick före 2020, men konstaterar att det nog inte kommer att lyckas.
2015-03-09 Slam	Svt.se Östnytt, Kemivärlden Biotech Minskade läkemedelsrester i slam	Tekniska verken i Linköping har undersökt hur man bäst får bort läkemedelsrester ur slammet från reningsverken. I en färsk studie av olika behandlingstekniker kommer man fram till att rötning gav bäst resultat och tydligt minskade både läkemedelsrester och miljögifter i slammet. Vid en kombination av våtrötning med efterföljande torrötning i högre temperatur ges en ytterligare rening av slammet.

2015-03-09 Gryaab	Twitter	Dan Björk twittrar om årsstämman på Gryaab
2015-03-10 Läkemedel	Blekinge läns tidning m fl Hönsskit och tång renar vatten	Varje år rinner stora mängder läkemedelsrester rakt ut i våra vattendrag, något som kan hämma fortplantningen och göra fiskar mindre sociala. Nu har två forskare i Kristianstad kommit på en lösning. Det är hönsskit och tång som de två forskarna vid högskolan i Kristianstad testat i de kommunala reningsverken i Osby och Bromölla kommun. - För rening av hormonstörande medel har biokol och hönsskit visat sig vara nästan lika effektivt som aktivt kol. Vi testar även rening med tång och pellets, säger forskaren Erland Björklund.
2015-03-11 Hav	Jordbruksaktuellt, magasinet filter, atl, sr.se kristianstad, energimyndigheten Sjöpung ska bli biogas och gödsel	Energimyndigheten och EU ska satsa 24 miljoner kronor på att odla sjöpungar i Bohuslän. De ska sedan gå till biogas, gödsel och samtidigt rena havet. Energimyndigheten hoppas på att kunna fördubbla biogasproduktionen med hjälp av djuren. Därför ska de finansiera försöket som drivs av Svenska miljöinstitutet, Eon och ett musselodlingsföretag. Sjöpungarna ska odlas på samma sätt som musslor, fastsittande på vävda textilband som hänger ner i vattnet från flytande bojar. Efter skörd ska de transporteras till en rötningsanläggning för att bli biogas. 4 000 ton sjöpungar ska ge biogas motsvarande 65 000 liter bensin. De rester som kommer från biogasanläggningen ska användas som gödsel till lantbruket. En annan fördel med sjöpungarna är att de tar upp mycket näring ur havet, vilket kan minska övergödningen.
2015-03-11 Slam	Linköpings-Posten Minskade läkemedelsrester i slam med nya metoder	Samma som 9 mars
2015-03-12 Gryaab	Instagram	Studiebesöksdeltagare instagrammar under besöket på Gryaab. De är nöjda med besöket men gillar inte lukten.
2015-03-13 Hav	Västerviks-tidningen Västervik i framkant när Östersjön renas	I en ny rapport beskrivs kommunernas arbete som avgörande om Östersjön ska kunna räddas. Västervik är ett föredöme när miljöarbetet utvärderas i Östersjöområdet. 1 500 kommuner i området är med i undersökningen. Rapporten presenterar att investeringar i bland annat vattenreningsteknik kan ge en

		genomsnittlig kommun 3000 nya arbetstillfällen och ett ekonomiskt värde på knappt 2,5 miljarder under de närmaste 15 åren. Västerviks kommuns många projekt lyfts av flera instanser fram som en föregångare när Östersjön ska räddas.
2015-03-14 Slam	Svenska Dagbladet Debatt: Fel att spola bort gödsel för miljoner	<p>Nu är det hög tid att ställa om mot en hållbar toalettlösning, ett källsorterande avloppssystem som gör det möjligt att bättra ta vara på näringsämnen, utvinna energi, bidra till renare sjöar och hav och att spara på rent vatten. Omställningen kommer att ta tid och kosta pengar, men svårigheterna ligger inte främst på det tekniska planet. De största utmaningarna handlar om att vi måste bryta oss ur den befintliga infrastrukturen och göra det ekonomiskt intressant för hela kedjan av aktörer att ta del i den utvecklingen. Stora satsningar pågår för att bygga ut reningsverken, men det kräver stora investeringar, högre driftskostnader och ökad energiförbrukning. En stor del av kvävet i toalettavfallet kommer för övrigt aldrig ut på åkern, utan hamnar i luften och vattnet. Detta är ett stort slöseri med både naturresurser och pengar. Den växtnäring i form av kväve och fosfor som finns i avfallet från svenska toaletter värderas till 600 miljoner kronor per år. Fosfor är ett av de näringsämnen som är absolut nödvändigt för produktion av livsmedel. Vi bör i stället testa lösningar som hanterar problemen vid källan, genom att inte blanda samman värdefullt toalettavfall med andra avloppsströmmar. Ett sorterat toalettavfall skulle bli en kvalitetssäkrad gödselprodukt med färre oönskade ämnen så som tungmetaller. Det här skriver Anders Hartman vd JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik, Maria Khorsand, koncernchef SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och Helena Jonsson förbundsordförande LRF</p>
2015-03-18 Slam	Folkbladet Insändare: Norrköpings Vatten borde ta förgiftade åkrar på allvar	<p>Stefan Arrelid och Mia Sköld från Miljöpartiet skriver en slamkritisk insändare. Vårt reningsverk i Norrköping är certifierat av Svenskt Vatten–certifierade reningsverk är av relativt god kvalitet. Ändå är det inte tillräckligt rent för att kunna spridas på våra åkrar. Fortsatt teknikutveckling och forskning är en förutsättning för att växtnäringen i slammet ska kunna återföras till jordbruket. Röttslammet från vårt reningsverk innehåller ämnet antimon, som är en halvmetall som i det periodiska systemet ligger nära arsenik. Det är ett grundämne som inte försvinner, utan kommer att finnas kvar i jorden om röttslammet sprids på åkrarna. Källan till antimonet tros vara företaget Cleanaway PET, där det frigörs vid reningen av pet-</p>

		flaskor. Det är med stor förundran vi tar emot beskedet att Norrköpings Vatten AB vill få tillfälligt undantag för att kunna fortsätta spridda rötslammet på åkrarna.
2015-03-18 Slam	Svenska dagbladet Debattreplik: Reningsverk släpper igenom giftcocktail	Replik till artikeln 14/3 från Per-Åke Sahlberg LRF Skaraborg. Skribenterna till debattartikeln 14/3 föreslår att toalettavfall ska separeras och behandlas skilt från övrigt avloppsvatten för att omhänderta fosfor i våra avlopp. Att lösa detta med separerade avloppssystem är ingen lösning på problemet. Det finns en svensk metod för miljövänlig återföring av fosforning. Restprodukten från reningsverken, rötslammet, vill reningsverken sprida på åkermarken med motiveringen att återföra fosfor eftersom man felaktigt påstår att det finns en fosforbrist. När man sprider slammet på åkermark förorenar man den mark där våra livsmedel växer. Om man i stället eldar slammet i våra fjärrvärmeverk, vilket görs i flertalet andra länder, oskadliggör man de farliga substanserna.
2015-03-19 Övrigt	Svt Västerbottensnytt Letar läckor i systemet	I äldre avloppsledning tränger ofta regn- och grundvatten in. Nu blir Skellefteå först i landet med att försöka identifiera det "ovidkommande vattnet". Rent praktiskt förs en temperaturkännande kabel ned i ledningsnätet mellan två pumpstationer. Uppgifterna från kabeln analyseras sedan av en dator för att hitta var det ovidkommande vattnet tränger in. – Det här kan medföra att vi kan minska både elkostnaderna och kemikalieanvändningen i reningsverken, säger Nils-Erik Hedblad, verksamhetschef på Skellefteå kommun i ett pressmeddelande.
2015-03-23 Slam	Norrköpings tidningar Debatt: Inget rötslam på våra åkrar	Samma som 18/3
2015-03-24 Uppströms	Norra Halland Vart tar skiten vägen	Reportage om ett studiebesök på Hammargårds reningsverk där man fokuserar på hur reningen fungerar och vad studiebesöksdeltagarna kan hjälpa till med (beteendebudskapen).
2015-03-24 Slam	Smt.se Dumpade bajs utan tillstånd	Under minst ett års tid har Ragn-Sells slambilar pumpat ut uppskattningsvis 350 000 kilo slam från enskilda avlopp i en av Nässjö avloppsledningar utan att först fråga. Nässjö affärsverks VA-chef och vice vd Patrik Cantby är lindrigt sagt förvånad över tilltaget. Händelsen anmäldes som en avvikelserapport för avloppsverket till länsstyrelsen men man accepterat Ragn-Sells förklaring att det hela var ett misstag på grund av chefsbyte. Företaget har också betalat för sig.

<p>2015-03-25 Ryaverket/Slam</p>	<p>Miljögiftsbloggen (Naturskydds- föreningen)</p> <p>Mikroplast i haven – ett megastort miljöproblem</p>	<p>Mikroplastpartiklar kommer bland annat från tvättmaskinerna i våra hem. Därefter går de vidare till reningsverken och släpps tillslut ut i vattnet. Reningsverken gör ett bra jobb med att rensa bort den stora merparten av mikroplastbitar ur avloppsvattnet innan det rinner vidare ut i haven – ofta rensas över 90 % av partiklarna bort. Trots detta går ett otroligt stort antal mikroplastpartiklar ut i haven. IVLs rapport visar att Henriksdalsverket i Stockholm släpper ut 27 miljoner mikroplastpartiklar – i timmen! Ryaverket i Göteborg släpper ut 70 miljoner partiklar i timmen. Vad händer med de 90 % av mikroplastpartiklarna som reningsverken renar bort ur vattnet då? IVLs studie visar att den största minskningen av plastpartiklar sker i reningsverkens sedimentationsbassänger och alltså finns kvar i sedimenten. Slammet används ofta i jordbruket, vilket innebär att plastproblemet inte alls rensats bort utan istället läggs direkt på våra åkrar. Vi behöver få ett slut på användandet av slam i jordbruket, så länge som hanteringen av slam ser ut som den gör idag.</p>
<p>2015-03-26 Uppströms</p>	<p>Expressen</p> <p>3 saker du alltid borde ha hemma i skafferiet</p>	<p>Sluta köpa kemikalier. Och spara tid och pengar. Allt du behöver i ditt hem är tre produkter, natriumbikarbonat, vinäger och citroner. De funkar fint för den mesta städningen. Citron och vinäger i kombination funkar också för att till exempel ta bort nagellack eller för att få bort mjäll.</p>
<p>2015-03-26 Övrigt</p>	<p>Sveriges radio Sjuhärad</p> <p>Ja till miljardinvestering för värme och avlopp i Borås</p>	<p>På torsdagskvällen togs beslutet om den största investeringen i Borås historia - ett nytt värmeverk och ett nytt avloppsreningsverk för 3,2 miljarder. Folkpartiets Anna Svalander är den politiker som varit mest kritisk mot planerna och vid kommunfullmäktiges möte på torsdagskvällen var Anna Svalander också den enda som yrkade på återremiss. I övrigt yrkade ledamöter från samtliga partier på att investeringen ska genomföras. Frågan avgjordes utan votering.</p>
<p>2015-03-27 Hav</p>	<p>Östersunds-Posten</p> <p>Ledare: FP slängde sin röst och räddade jordbruket</p>	<p>Det parlamentariska läget kan onekligen ge upphov till en del intressanta situationer. Som att regeringens motioner om vilken politik de vill driva faktiskt kan röstas ned. Det var precis vad som hände under onsdagen med en motion om höjd skatt på handelsgödsel. Genom att göra gödsel dyrare vill man försöka styra böndernas beteende att använda mindre. Några kommer inte klara av den högre kostnaden utan ge upp och lägga ner verksamheten, vilket i dag sker i det svenska lantbruket i oroande hög takt. Motionen röstades ned skedde tack vare Folkpartiet.</p>

<p>2015-03-28 Hav</p>	<p>Skånska Dagbladet</p> <p>Insändare: Ökad kunskap viktigare än skattehöjning</p>	<p>Svenskt lantbruk är en viktig näringsverksamhet för hela landet. Konkurrensen från andra länder, med ofta sämre jordbruksmiljö- och djurskyddslagstiftning, är ett allvarligt hot mot lönsamheten och har inneburit att antalet produktiva lantbruk har blivit allt färre. Detta är en ytterst oroande utveckling. Dessutom har Konkurrensverket konstaterat att svenskt jordbruk, trots den avskaffade handelsgödselskatten har drygt tio procentenheter lägre marginaler i sin verksamhet, än genomsnittslandet i Europa. Det är därför ofattbart att regeringen vill fördyra för svenska bönder och svensk livsmedelsproduktion då miljönyttan inte ens ökas. Dock har Riksdagen förstått bättre. I samband med en omröstning nyligen visade en majoritet av ledamöterna att de inte vill ha skatt på handelsgödsel. Nu gäller det att S/MP-regeringen tar till sig vad Riksdagen har beslutat och agerar i enlighet med det. Ökad kunskap och insikt ger positiva effekter också på lång sikt och är därför ett mycket viktigare verktyg än att välja den enkla vägen med höjda skatter. Det här skriver ett antal Moderater i en gemensam insändare.</p>
<p>2015-03-30 Slam</p>	<p>Falköpings tidning</p> <p>Kiss för bra för att bara spolas bort</p>	<p>Kiss är för värdefullt för att bara spolas bort. Falköping kan skapa fosfor-kretslopp när nya bostadsområden byggs, menar Miljöpartiet. När du spolar på toaletten försvinner kväve från avföring och fosfor från urin i avloppet. Avloppsslammet är inte rent nog att sprida på åkrar.</p> <p>- Kiss är ett fosforkoncentrat, ett supervärdefullt näringsämne säger miljöpartisten Magnus Hägg och fortsätter:</p> <p>– Fosfor är en ändlig resurs. Vi behöver skapa ett fosfor-kretslopp. I en motion till fullmäktige förslår MP att de två nya bostadsområdena på Prästgårdsgårde och Tåstorp ska förbereds så det blir lätt att installera en urinseparering.</p>
<p>2015-03-31 Hav</p>	<p>Folkbladet, Norrköpings tidning</p> <p>Insändare: Ökad kunskap viktigare än skattehöjning</p>	<p>Samma som 28/3</p>
<p>2015-03-31 Uppströms</p>	<p>Kungsbacka-Posten</p> <p>Många tvättar bilen på hemmaplan</p>	<p>Var tredje bilist tvättar bilen varannan vecka eller oftare, och var femte bilist tvättar karran på sin egen garageuppfart eller hemma på gräsmattan. Det visar Bilprovningens färskas enkät som besvarats av 465 personer landet över, och som är en del av en</p>

		<p>Svanenkampanj.</p> <p>- Försök att alltid välja miljömärkta kemikalier och undvik att tvätta bilen hemma på gatan. Åk istället till en riktig fordonstvätt där avloppsvattnet renas och allra helst till en miljömärkt biltvätt. På så sätt kan man undvika 90 procent av utsläppen</p>
<p>2015-03-31 Slam</p>	<p>Svenska Dagbladet</p> <p>Debatt: Bromsa inte chans att återvinna fosfor</p>	<p>Flera debattartiklar på i Svd har påtalat behovet av återvinning av fosfor från reningsverk fritt från föroreningar. Tekniken finns, men inget händer i Sverige eftersom reningsverken saknar incitament för att återvinna fosfor. Det skriver Gunnar Thelin, fil. dr. i växtekologi och grundare av EkoBalans. Han menar att en resurssnål och kostnadseffektiv teknik är utvinning av fosfor i form av mineralet struvit (magnesium-ammonium-fosfat). Med tekniken kan mer än 50 procent av fosfor på reningsverk utvinnas i ren form, samtidigt som det ger kostnadsbesparingar.</p> <p>Reningsverken har ett tydligt definierat uppdrag: att rena avloppsvattnet så att det kan släppas ut till vattendragen utan att ge upphov till övergödning. Det avskilda fosforrika slammet är för reningsverket endast ett kvittblivningsproblem förenat med kostnader. För att det ska investeras i återvinningsteknik på svenska reningsverk krävs sannolikt att reningsverken får ett utökat uppdrag vid sidan om uppdraget att rena avloppsvatten: att återföra fosfor hållbart. Utöver bristen på incitament finns fler hinder för hållbar fosforåterföring till exempel Reningsverksbranschens eget certifieringssystem REVAQ som motverkar teknikutveckling. Om branschen menar allvar med att man vill nå en hållbar fosforåterföring måste REVAQ förändras.</p>

**Minnesanteckningar Presidie
Nr 1/2015**Närvarande:

Ordinarie ledamöter:

Peter Rundström
Catrin Björkman
Claes Johansson
Anders ÅströmOrdförande
1:a vice ordf.
2:a vice ordf.
VD, Gryaab AB**1****Gryaabs ekonomi, lån, etc**

Presidiet gick igenom lånesituationen och hade inga synpunkter på utskickad sammaställning

Presidiet gick igenom månadsbokslut för mars och vd redovisade följande avvikelser

Intäkter

- Org avfall -112'
 - Slutna system +156'
 - Värmepump +828'
 - Gas +350
 - Eget arb -447'
- Totalt intäkter: +988'

Kostnader:

- Löner +1000'
 - Sem löne skuld -600'
- Totalt pers kostn: +272'

- Kemikalier -452'
- Annat mtrl: +564'
- Entreprenader: -2008' (kyla biobädd)
- El f drift: -1062' (flöden, recirkulation)
- Fjärrvärme: +758'
- Slam: -806'
- Konsulter: +1039'
- Avskrivningar: +888'
- Räntor: +498'

Summa knappt 600' bättre än budget

2**Kvalitet, säkerhet & miljö**

Gryaabs policydokument, plan för kommande 4 års period.
Finansiella ansvisningar Gryaab, framtaget i samarbete med Finansavdelningen
Gbg stad.

3**Projekt/utredningar**

Läge EN- incident april. I övrigt enligt plan

Läge Lokaler: på is

Vägval biogas: se bifogad ppt samt rapport som bör hållas hemlig tills vidare.

4

Övriga frågor

Månadsrapport: goda resultat första kvartalet. Inget speciellt

Slam: problem med REVAQ i början av året kopplat till labbyte, höga flöden, direktfällning. Nu tre godkända partier. Forsatt satsning på REVAQ kontinuerligt. Vikan ej i drift fn.

Uppströmsfrågor:

- Volvoärendet
 - o Media
 - o Äredegång framåt
 - o AMA/CBL nästa styrelsemöte
- Delegationer från KoV

Personal

- Ny säkerhetsorganisation
- Disciplinärende
- Lön 2015

Vattenstämman

- Inbjudan till alla i styrelsen
- Ombud

Förslag till föredragningslista